ԺԴ. ՏԱՐԻ 3611 (Ն. Տ) 10 ՄԱՐՏ 1896 27 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1896 25 ՐԱՄԱԶԱՆ 1313 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سى اداره‌سى

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դահեկան արծաթ	150
» » Վեցամսեայ »	75
» » Եռամսեայ » »	40
Օտար երկիրներէ Տարեկան ֆրանք	56
» » Վեցամսեայ »	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր. Տարեկան Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի ծախքը միօրինակ Ղրուշ	50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Հետեւեալ տան տպագրական մելաններով տպուած
Schiff, Srpek & Comp. à Vienne (Autriche)

ԱՆԳԼՈՒՀԻՆ ՈՒ ՖՐԱՆՍՈՒՀԻՆ

Ինչ որ կիներու բարոյական ու մտաւորական զարգացման, գործունէութեան կը վերաբերի՝ հետզհետէ աւելի կը հետաքրքրէ զմեզ. և կը փնտռենք, քաղաքակրթութեան մեծագոյն կեդրոններէն, օրինակներ, խրատներ, որոնք թէեւ ոչ անմիջական և ուղղակի կերպով կրնան ազդել, բայց անոնց ծնունդ տուող ոգին, մտածումը, անզգալաբար կը ներգործէ մտքերու վրայ. այսպէս, կին բժիշկը, գրագէտ կամ արուեստագէտ կինը, աշխատող ու իր ամուսնին նեցուկ եղող կինը, և ուրիշ զանազան տիպարներ. նկարագրելով, ուսումնասիրելով, մեր փափուկ սեռին մէջ առաջ բերած են հակում մը որ անծանօթ էր քառորդ կամ կէս դար առաջ։ Կեանքի ու միջավայրի պայմանները նկատողութեան առնել, եւ թերի ու աղաւաղ նմանութիւններով չխանգարել հայ կնոջ աւանդական պարկեշտութիւնն ու ընտանեսիրութիւնը, այս եղած է միշտ ու պիտի ըլլայ առանցքը որուն շուրջը կը դառնան պարզուած տեսութիւնները ու տրուած յորդորները. եւ այդ սահմանին մէջ մնալով միայն՝ կարելի է օգտուիլ անոնցմէ։

Անգլուհիներուն ու ֆրանսուհիներուն միջեւ բաղդատութիւններ և բարքերու ուսումնասիրութիւններ՝ այս տեսակէտով մանաւանդ շահեկան նկատուած են միշտ։ Այս օրերս կարդացինք Բարիզեան թերթի մը մէջ թէ վերջիններն առաջիններուն հետեւող կը հանդիսանան կիներու քլիւպ մը հաստատելու համար ի Ֆրանսա, ինչպէս կան արդէն Անգլիոյ և Ամերիկայի մէջ, ընդհանրացած ու մեծապէս գնահատուած։ Բարիզի կանանց նորահաստատ ընկերութիւնն հրատարակեց իր յայտագիրը որուն մէջ կ'առաջարկէ «տեսակ մը ընտանեկան համախմբում կազմել, մտերմական ընկերակցութիւն մը այն բոլոր կիներուն միջեւ որոնք իրենց ընկերային դիրքին պատճառով կղզիացած կ'ապրին, ու կեդրոն մը ստեղծել ուր անդամուհիներն համերաշխ զգացումներով կարենան օգնել իրարու և պաշտպանել զիրար»։ Կանոնագիրը բացորոշ կերպով կ'արգիլէ թուղթի և բաղդի խաղերը. այս արգելքը որչափ պատուաբեր՝ նոյնքան ուշագրաւ է, երբ մտածենք թէ էրիկ մարդոց քլիւպներուն գոյութեան գլխաւոր պատճառը նոյն իսկ պաքառան է, կամ թուղթի և բաղդի ուրիշ խաղեր։ Ուրեմն կանանց քլիւպի հիմնադիրներն ու անդամուհիները օգտակարը միայն կը փնտռեն. գիտեն որ ամեն մեծ քաղաքի մէջ չեն պակսիր ծաղկատի աղջիկներ ու մանկամարդ կիներ առանց ծնողքի կամ այլի՝ որոնք գոհ պիտի ըլլային իրենց յատուկ միջավայր մը գտնելով ուր կարենան համախմբուիլ, մատենադարան մը ունենալ իրենց տրամադրութեան ներքեւ, ուր կարենան գրել, խօսակցիլ, ճաշել, ու բարեկամութիւններ հաստատել։ Այս դասակարգին է ահա որ կոչում կընէ նոր ընկերակցութիւնը. Լոնտոնի, Նիւ-Եօրքի և ուրիշ ոստաններու մէջ այնքան բնական դարձած էր այս բան, որ մինչեւ հիմա Բարիզի մէջ չի գտնուիլը զարմանալի էր։

Կինը ստեղծուած է ընտանեկան շրջանակի մէջ ապրելու համար մանաւանդ։ Եւ անոնք որ չունին ընտանիք կամ հեռու կը գտնուին անոնցմէ, կը փնտռեն տեղ մը ուր այդ պատրանքը կրեն։ Եւրոպայի մէջ կինը օր աւուր հզօրապէս կը պատրաստուի կեանքի պայքարին ուր կը մղէ զինքը իրաց բերմունք։ Շատ տեղ՝ այր մարդուն պէս պարտաւոր է իր հացը ճարել, իր սեռի կրթութեան հոգն ստանձնել։ Իր դպրոցներն ունի, իր գործարանները, իր փոխադարձ օգնութեան ընկերութիւնները։ Բնական էր որ իր ակումբը կամ քլիւպն ալ ունենար։

Բաւական է յիշել, կըսեն, Բարիզի ազգային մատենադարանին աշխատութեան սրահը՝ գաղափար մը կազմելու համար այն գործունէութեան վրայ զոր ժամանակակից կինը ի յայտ կը բերէ. առենօք այրեր միայն կը տեսնուէին հոն. այսօր, հարիւրէ աւելի կիներ կան որոնք ամեն օր կերթան գրական աշխատութիւններով պարապիլ. ի Լոնտոն, Պրիթիշ-Միւզէոմի մէջ, այս թիւը կրկնապատիկ է։ Շատ մը տեսակէտներով արդէն, անգլուհիները գերազանցապէս աւելի բարձր են ֆրանսուհիներէն. անոնց քլիւպները բարգաւաճ վիճակի մէջ կը գտնուին. ազատական ասպարէզներն աւելի գրաւուած են հոն փափուկ սեռին կողմէ. Լոնտոնի մամուլը հարիւրէ աւելի կին աշխատակիցներ ունի որոնք առեւտրական, տնտեսագիտական, գիտական, գրական և ուրիշ նիւթերու վրայ կը գրեն, արհամարհելով ինչ որ իրենց սեռին միայն յատուկ է. Բարիզի մէջ հազիւ տասն չափ կին խմբագիրներ կան. ընդհակառակը, գիրք հրատարակողներն աւելի մեծ թիւ մը կը կազմեն անոնց մէջ։ Զարգացման ու գործունէութեան կողմէ՝ անգլուհին ու ամերիկուհին կը գերազանցեն Բարիզցի կինը որ կերպով մը հետեւորդ կըլլայ անոնց շաւղին, օրինակ կնոջական քլիւպը որուն հաստատման ձեռնարկուած է ի Բարիզ։

ՏՂԱՔՆԵՐ ՈՒ ԿԻՆԵՐ

Անցեալները, կիրակի մը, Հասգիւղի նոր քարոզիչը եկեղեցիին բեմէն յայտարարութիւն մը ըրաւ հոն հաւաքուած թաղեցիներուն։ Որովհետեւ մինչեւ հիմա նմանօրինակ յայտարարութիւն մը երբեք չէր եղած քարոզչի մը կողմէ, ամենուն ուշադրութիւնը գրաւեց։ Ըսաւ որ թաղին փողոցներուն մէջ տղաքներ կը դեգերին առտուընէ մինչեւ իրիկուն, ամեն տեսակ չարաճճիութիւն, սրիկայութիւն ի գործ դնելով. ութնէն մինչեւ տասներկու կամ տասնըհինգ տարեկան տղաքներ են անոնք, որ դպրոց չեն գացած, չեն երթար կամ փախած են անկից. անցորդները կը նեղուին այս դատարկաշրջիկ տղաքներէն, երբեմն մինչեւ իսկ հայհոյ կառնուին։

Ոչ ոք մտահոգութիւն կը զգայ փողոցներու այդ թափառուն թշուառ մանկութեան վիճակէն. ոչ ոք կը խորհի օգնութիւն մը, դարման մը այդ սրտաճմլիկ վիճակին, որ երթալով կը վատթարանայ, այլ եւս անդարմանելի հանգամանք մը առնելու աստիճան։ Քարոզիչը ինք նախաձեռնարկ կը հանդիսանայ պէտք եղածն ընելու ապագայ սերունդը կազմելիք այդ անխնամ ու լքուած տղաքներուն համար. գործնական եւ ազդու միջոց մը խորհեր է. ապսպրեր է մէկուն որ փողոցները պտըտի եւ որքան այդ տեսակ տղաքներ տեսնայ, բռնէ անոնց օձիքէն ու կա՛մ իրեն բերէ կամ հոգաբարձութեան. անոնց վիճակին վրայ քննութիւն պիտի բացուի. եթէ աղքատ են, աւուր հացի կարօտ, ձրի պիտի ընդունուին դպրոց. նոյն իսկ ի հարկին անոնց զգեստը և գրական պիտոյքը պիտի հոգացուին վարժարանին կողմէ։ Սրբազանը յայտնեց թէ մինչեւ այն ատեն արդէն հինգ վեց այս կարգի տղաք փողոցին մէջ բռնուելով իրեն բերուած էին, ու այժմ դպրոցի գրասեղաններուն վրայ նստած էին, փոխանակ ցեխոտ սալայատակներուն վրայ տապլտկելու, կռուըտելու, անցնող դարձողը անհանգիստ ընելու։

Ոչինչ այնքան գովելի է որքան հէք անթիկունք մանկութեան համար եղած այս գթասիրական ձեռնարկը, որուն օգուտները անպատճառ առաջիկային երեւան պիտի գան։ Բայց անշուշտ միայն Հասգիւղը չէ որ կը կարօտի նմանօրինակ փրկարար տնօրինութեան մը. ուրիշ թաղեր ալ, քիչ կամ շատ տարբերութեամբ, կը գտնուին միեւնոյն ցաւալի պարագային մէջ՝ իրենց գոգն աճող տղաքներու մասին։ Արդեօք որչափներ անխնամ թողուելով, չենթարկուելով տաք և կենսատու հոգածութեան մը՝ որուն անհրաժեշտ պէտք ունի մանկութիւնը, թշուառութեամբ անհետացած են փողոցային մաշող և ապականող գետնաքարշ կեանքի մէջ, մնացած են խոնարհագոյն դասին մէջ անշուք, ողորմելի, թշուառ. մինչ եթէ արգահատող ձեռքեր պաշտպանէին զանոնք այդ ստորնաքարշ կեանքին լլկանքներուն դէմ, բարեկրթութեան և դաստիարակութեան լուսաւոր ու երանաբեր պայմաններուն մէջ դնելով, թերեւս օգտակար և խելացի անհատներ ըլլային։

Բարոյական ու նիւթական տեսակէտով խնդիրն ա՛յն աստիճան կարեւոր է որ, նորէն կը կրկնեմ, Հասգիւղի քարոզիչին այս պարագային մէջ բռնած ընթացքը կրնայ թելադրիչ ըլլալ. ուրիշ թաղեր ալ, ամեն ուր որ հայ մանուկ մը այդ կործանիչ դրութեան մէջ կը գտնուի, կրնայ շատ կանոնաւորապէս ու դիւրութեամբ ի գործ դրուիլ նոյն տնօրինութիւնը, ժողվել փողոցները թափառկող աղքատ տղաքը, դպրոց դնել զանոնք, կարելիութեան սահմանին մէջ հոգալ անոնց նիւթական ու գրական պէտքերը, անոնց կրթուելու, օգտակար ու պարկեշտ քաղաքացիներ ըլլալու զգացումը արծարծել. Մանկութեան մատուցուած այս բարիքը մեծագոյնն է ողորմասիրական գործերուն գոյս մարդկութիւնն ուղէ ընել թշուառութեան համար. լաւագոյն չէ՞ ս և է չարիքի մը առաջքն առնել հոն ուսկից սկսած է ծաւալում առնել։ Բարոյապէս և նիւթապէս ուժեղ ժողովուրդ մը պատրաստելու համար՝ նախ մանկութիւնը խնամելու է, զայն զարգացնող, ուռճացնող միջոցները խորհելու գործադրելու է։

Կը մաղթենք որ Հասգիւղի մէջ սկսուած այս փրկարար գործը յարատեւութիւն գտնէ և յաջողութեամբ պսակուի։

⁂

Ինչպէս սովորութիւն է ամեն տեղ ուր հայ եկեղեցի մը կայ և հաւատացեալ ժողովուրդ մը, մեծ պահքի մէջ շաբաթը մէկ անգամ, հինգշաբթի օրերը, քարոզ կը տրուի մասնաւորապէս կիներուն համար. ասիկա շատ բարի և օգտակար սովորութիւն է. բայց կերեւայ թէ Հասգիւղի կիները այս տեսակ կրօնական խրատներու մէջ բաւական փնտռող չեն, որովհետեւ հակառակ կրկին անգամ յայտարարութեանց թէ հինգշաբթի օրերը յատուկ քարոզ պիտի խօսուի կանանց դասուն համար, այդ օրերը հազիւ մէկ քանի բարեպաշտուհիներ երեւցեր են Ս. Ստեփաննոս եկեղեցիին ընդարձակ ու բարձր կամարին ներքեւ. բնականաբար այս պարագային մէջ քարոզիչը չպիտի ուզեր չունինչ հասցընել ի ներկայութեան... պարապ նստարաններու։ Եւ խոստացուած քարոզը չէ խօսուեր։

Ըսելիք չի կայ. կիները երկիւղածութեան և կրօնական դիւրազգայութեան տեսակէտով վեր են էրիկմարդերէն. ասիկա կը յիշենք՝ իրենց մէկ գեղեցիկ յատկութիւնը ի վեր հանելու համար. բայց ինչո՞վ բացատրել անտարբերութիւնը զոր ցոյց կուտան Հասգիւղի բարեպաշտուհիները, երբ իրենց համար մասնաւոր պատիւ կըլլայ լոկ իրենց յատուկ քարոզ խօսուելու. մինչ լսուած չէ որ յատուկ քարոզ խօսուի այրերուն համար։ Բարեբաղդաբար, ինք քարոզիչ սրբազանը թեթեւցուց այդ անտարբերութեան ծանրութիւնը, ըսելով թէ հինգշաբթի օրերը ուրիշ հեռաւոր եկեղեցիի մը ուխտի երթալնուն համար է որ կիները չեն կրցած իրենց թաղին եկեղեցիին մէջ խօսուելիք քարոզը մտիկ ընելու փութալ։ Յայտնի չէ թէ ուրիշ թաղերու մէ՞ջ ալ միեւնոյն բանը պատահած է։ Ինչ և է, հիմա շաբթու մէջ ուրիշ օր մը յատկացուեցաւ քարոզի համար։ Եթէ այս անգամ ալ միեւնոյն անտարբերութիւնը շարունակուի ցոյց տրուիլ, ա՛լ բնաւ տարակոյս չի մնար թէ կանանց դասուն եղած այս մասնաւոր պատուին ոչ յարգը կը ճանչնան իրենք, ոչ անկից բխելիք բարոյական օգուտը։

ԵՐՈՒԱՆԴ

ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ ՏԱՆ ՈՒՍՈՒՑԻՉ ՀՐԱՒԻՐԵ՞ԼՆ ԱՂԷԿ Է, ԹԷ ԴՊՐՈՑ ԽՐԿԵԼԸ

Երախայք կրնան ուսում առնել կա՛մ տան մէջ և կամ դպրոց մը յաճախելով։ Եթէ ծնողք փոքր ի շատէ ունեւոր են՝ իրենք կստանձնեն իրենց զաւակներու դաստիարակութեան գործը, ապա թէ ոչ՝ ուսուցիչ մը կը հրաւիրեն։ Այս պարագային, դասատուն միայն քանի մը աշակերտներու հետ գործ ունի. իսկ դպրոցը կրթական յատուկ հաստատութիւն մ'է, ուր կը յաճախեն ամէն սեռի և հասակի մանուկներ որոնք՝ առանձին դասարաններու կամ կարգերու բաժնուած՝ մասնագէտ և հմուտ պաշտօնեաներու ձեռքի տակ կ'ուսանին։ Այս պաշտօնեաները գիտութեան այլ և այլ ճիւղերն որոշ ծրագրով մը կ'աւանդեն ամբողջ դասարանին և ուսանողները զարգացման որոշ աստիճանի մը կը հասցունեն։

Ընտանեկան ուսուցման առաւելութիւնը գլխաւորապէս այն է, որ տան ուսուցիչը կամ ծնողքը միայն մէկ—երկու մանուկներու հետ գործ ունենալով, աւելի շատ կրնայ անոնց անհատական յատկութիւններն ուսումնասիրել և ըստ այնմ աւելի դիւրութեամբ իր դաստիարակութեան կերպն անոնց յարմարցնել, քան թէ դպրոցի ուսուցիչը, որ միաժամանակ քանի մը տասնեակ աշակերտներու հետ գործ ունի։ Բայց ընտանեկան ուսուցման այս առաւելութիւն ոչինչ և աննշան բան մ'է, համեմատաբար այն առաւելութեանց զորս կը ներկայացնէ կանոնաւոր դպրոց մը։

Դեռ ի նկատի չենք առներ սա կէտը թէ երախայ մը դպրոց խրկե՞լը շատ աւելի աժան կը նստի ծնողաց քան թէ տան ուսուցիչ վարձելը. այնպէս որ դպրոցական ուսուցումն համբե՛ա՝ ամենքի համար ալ մատչելի կրնայ սեպուիլ, այն ինչ շատ քիչեր կրնան իրենց զաւակներու համար տան ուսուցիչ հրաւիրել։ Առաջինը, այսինքն դպրոցական ուսուցումը, աշակերտաց հիմնաւոր կրթութեան և զարգացման տեսակէտով աւելի շատ նպաստաւոր պայմաններ կը պարունակէ, քան թէ ընտանեկան ուսուցումը։ Դպրոցական ուսուցման ղեկն այնպիսի անձանց ձեռքն է որոնք միմիայն կրթական գործի համար կ'աշխատին, առանց դուրս ուրիշ զբաղում չունենին։ Դպրոցի մէջ կը դասախօսեն այնպիսի անձինք, որոնք մասնաւորապէս ուսուցչական ասպարէզի համար պատրաստուած են և զիրենք նուիրած են դաստիարակութեան վսեմ պաշտօնին։ Ինքն ըստ ինքեան շատ պարզ է որ ամեն գործ յաջողութեամբ կը պսակուի բանիբուն ու կարող գործիչի մը ձեռքին մէջ։ Դպրոցական ուսուցումն աւելի արդիւնաւոր և սխալներէ ու անպէտք չափազանցութիւններէ աւելի զերծ կրնայ համարուիլ՝ քան թէ ընտանեկան ուսուցումը։ Դպրոցական ծրագիրներն ու դասընթացքները շատերէն և ընդհանրապէս բանիբուն ու հմուտ անձերէ յաճախ կը քննադատուին։ Դպրոցի մէջ ուսման դասընթացքն աւելի կազմակերպուած ու կանոնաւոր է և ուսուցումն աւելի սիստեմաթիքական ընթացքով յառաջ կերթայ և ընդհատումներու չենթարկուիր, քան ընտանեկան ուսուցումը։ Դպրոցի մէջ ուսման դասընթացքը խանգարող այնքան խոչընդոտներ չեն պատահիր, որքան ընտանիքի մէջ։

Դասարանի մէջ շատ մը աշակերտներու խմբովին ուսուցումն ըստ ինքեան ուսման յաջողութեան համար նպաստաւոր պայման մ'է։ Քանի մը տասնեակ աշակերտներու միաժամանակ ուսուցման առենն՝ դասատուն ստիպուած է միեւնոյն առարկայի վրայ աւելի երկար կանգ առնել և հրահանգներու ու կրկնութիւններու կիրառման աւելի ուշադրութիւն դարձնել, քան թէ մէկ կամ երկու աշակերտի ուսուցման առենն։

Իսկ հրահանգներն ու կրկնութիւնները ինչպէս յայտնի է, ուսանողներու մտքին մէջ իրենց սորվածն աւելի ամրացնելու և տպաւորելու միջոցներ են։ Խմբովին ուսուցման առենն, երբեմն մէկ, երբեմն միւս աշակերտն ուսանելի առարկայի այս կամ այն կէտը նկատողութեան կ'առնէ և այդպիսով դասախօսած նիւթն աշակերտներն աւելի բազմակողմանի և հիմնաւոր կերպով ուսումնասիրած կ'ըլլան, քան թէ առանձնակի ուսուցման առենն։

Ընդհանուր դասարանի մէջ տեղի ունեցած հարց ու պատասխաններն իւրաքանչիւր աշակերտի համար աւելի կը պարզաբանեն ուսանելի առարկան։ Խմբովին ուսուցման առենն ամեն մի աշակերտ կ'օգտուի թէ՛ ուսուցչի բացատրութիւններէն և թէ իր ընկերներու պատմածէն ու պատասխաններէն։ Վերջապէս դպրոցական ուսուցումն աւելի յարմար է աշակերտներու մէջ ուսման սէր և եռանդ արծարծելու քան ընտանեկան ուսուցումը։

Ուսուցիչ մը ամբողջ դասարան մը աչքի առաջ ունենալով աւելի հեշտ կ'ոգեւորուի քան թէ մէկ աշակերտի դասախօսած ժամանակ։ Իսկ, ինչպէս յայտնի է, ուսուցչի ոգեւորութիւնը մեծ նշանակութիւն ունի գործի յաջողութեան համար. բաւական է որ աշակերտներն հրապարակաւ դասախօսուած [illegible], այնուհետեւ գործն յաջողութեամբ առաջ կ'երթայ։ Բաց ի այդ, խմբովին ուսուցումն աշակերտներու մէջ կը զարթեցնէ մէկզմէկէ ետ չմնալու բուռն ցանկութիւն և նոքա աւելի եռանդով կ'աշխատին։ Նուազ ընդունակութիւն ունեցողները կը հետեւին իրենցմէ աւելի ընդունակներուն։ Դպրոցական ուսուցումը, բաց ի ուսումնական մասի մէջ ունեցած առաւելութիւններէն, դաստիարակչական տեսակէտով ևս յայտնի առաւելութիւններ ունի։ Դպրոցը կը ներկայացնէ աշակերտի համար շրջան մը, ուր նա հանրային կեանքի մէջ մտնելու կը պատրաստուի։ Մարդուս բնածին բարի յատկութիւններու մշակման համար ընկերական կեանքի նշանակութիւնը շատ մեծ է. իսկ այդ տեսակ ընկերական կեանքի մը աշակերտը կ'ընտելանայ դպրոցի մէջ։ Հոն է որ կը մշակուին աշակերտի մէջ այն յատկութիւններն ու սովորութիւններն որոնք անհրաժեշտ են ապագային հասարակութեան մէջ օգտակար գործունէութիւն մը ունենալու համար։ Հոն է որ աշակերտը կը սորվի այլոց իրաւունքներն յարգել, եւ ընդհանուրի բարւոյն համար իր ցանկութիւններն ու քմածին հաճոյքները զոհել։ Դպրոցը կը զարգացնէ աշակերտի մէջ ինքնուրացութիւն և կամքի հաստատութիւն։ Աշակերտն ինքն իր գործի համար պատասխանատու համարուելով դպրոցի մէջ, ստիպուած է իր ըսելիքները կշռել և ընդունուած կանոններու համաձայն շարժիլ, որպէս զի սխալներու մէջ չիյնայ։ Նա հոն կը սորվի իր ամեն գործողութիւնները դպրոցական օրէնքի պահանջներուն յարմարցնել և այդպիսով պզտիկուց կը վարժուի կարգ ու կանոնի հպատակիլ։

Բաց ի այդ, աշակերտը դպրոցի մէջ կ'ուսումնասիրէ մարդկային բնաւորութեան քանի մը կողմերը, որն որ, ի հարկէ, կեանքի համար մեծ նշանակութիւն ունի, և դպրոցի մէջ ուսած աշակերտը զերծ կ'ըլլայ այն միակողմանի ուղղութենէն, որ ընդհանրապէս ընտանեկան կրթութիւն ստացողներու բնորոշ կողմը կը կազմէ։

(Շարունակելի) ԳՐ. ԻՓՐԱՆՈՍԵԱՆ

—)(9)(—

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի

ԱԼՖՈՆՍ ՏՕՏԷ

ՃԷՔ

Տեսնելով օտարական կինը, տղան և գիզուած ոսկիներուն կոյտը, մէկէնիմէկ կեցաւ, խօսքը շուրթերուն վրայ ցամքած։ Ապշութիւնը, ուրախութիւնը, մտամոլորումը իրարու հետ կը կռուէին դէմքին վրայ, որուն մկանունքը զանազան տպաւորութեանց ներքեւ կը ձեւակերպուէին կարծես։

Մորոնվալ ծանրօրէն դարձաւ դէպ ի սենեկապանուհին։

—Պարոն Լապասինտր, երաժշտութեան կայսերական Ակադեմիաէն, մեր երգի բրոֆեսորը...

Լապասինտր ողջունեց երկու անգամ, երեք անգամ, յետոյ շնորհք մը առնելու համար, կից մը տուաւ փոքր խափշիկին որ անյայտ եղաւ անմռունչ՝ իր ածուխի դոյլը տանելով։

Դուռը նորէն բացուեցաւ ու երկու անձեր ներս մտան։

Մէկը շատ տգեղ, ալեհեր, կուզի անմօրուս դէմքով, աչքերը կոկոնթարդ ապակիներէ ակնոցով պաշտպանուած, և մինչեւ ծնօտը կոճկուած հին ռետենկոտի մը մէջ որ իր լանջամասին վրայ կը կրէր կարճատեսի բոլոր անճարակութեան հետքերը։

Տոքթոր Հիրշն էր, բրոֆեսոր ուսողութեան և բնական գիտութեանց։

Ալքալիի հզօր հոտ մը կ'արտաբուրէր և քիմիական ամեն տեսակ աշխատութեանց պատճառով մատները բազմագոյն էին՝ դեղին, կանանչ, կապոյտ, կարմիր։

Վերջին մտնողը տարօրինակ հակապատկեր մը կը ներկայացնէր այս խամաճիկին հետ։

Բաւական գեղեցիկ երիտասարդ, խիստ խնամքով մը հագուած, բացգոյն ձեռնոցներով, մազերը աւելի նստուած յաւակնութեամբ՝ կարծես մեծցնելու համար անվերջանալի ճակատ մը, տարտամ, արհամարհոտ նայուածք ունէր. և իր հզօր խարտեաշ պեխը, շատ քոզմէթիկուած, յոյն ու տժգոյն դէմքը հիւանդ հրացանակրի մը կերպարանքը կուտային իրեն։

Մորոնվալ զայն ներկայացուց իբրեւ «մեր մեծ բանաստեղծը Ամորի տ'Արժանթօն, ուսուցիչ գրականութեան»։

Ինքն ալ, ոսկիներուն հանդէպ, ապշութեան նոյն շարժումն ըրաւ, ինչպէս տոքթոր Հիրշ և Լապասինտր երգիչը. իր ցուրտ նայուածքը փայլ մը արձակեց, բայց շուտով սթափեցաւ շրջանաձեւ նայուածքէ մը յետոյ զոր բարձրէն նետեց տղուն և անոր ազախնին վրայ։

Յետոյ միւս բրոֆեսորներուն մօտեցաւ որոնք կրակին առջեւ նստած էին, և զիրար ողջունելով՝ երեքն ալ զիրար կը դիտէին անխօսուկ՝ զարհուրած ու զուարթ ձեւերով։

Օրիորդ Քոնսթան շատ խրոխտ գտաւ այդ տ'Արժանթօնը, իսկ զարհուրանքի և սոսկումի անճառ ազդեցութիւն մը թողուց Ճէքի վրայ։

Բոլոր անոնցմէ որ հոն կը գտնուէին, տղան պիտի տառապէր, բայց այս վերջինէն շատ աւելի քան միւսները։ Կարծես միտքէն կ'անցնէր։ Միայն անոր ներս մտնելը տեսնալով՝ բնազդաբար գուշակած էր «թշնամին», և այդ դաժան նայուածքը իրենին հանդիպելով՝ մինչեւ սրտին խորը սառեցուցած էր տղան։

Օ՛հ, իր կեանքի տխրութիւններուն մէջ, որչափ անգամներ անոր պիտի հանդիպէր, ծանր թարթիչին տակ բնացած այդ նուաղուն կապոյտ աչքին, որուն զարթնումները պողպատի ցոլացումներ, անթափանցելի շողիւն մը ունէին։ Աչքերը՝ հոգիին պատուհանները կոչած են. բայց ասոնք այնքան ամրափակ պատուհաններ էին որ կրնայիր տարակուսիլ թէ անոնց ետին հոգի մը կա՞ր։

Երբ օրիորդ Քոնսթանի և Մորոնվալներու տեսակցութիւնը վերջացաւ, խառնածինը մօտեցաւ իր նոր աշակերտին և բարեկամական փոքր ապտակ մը տալով անոր այտին.

—Օ՛ն, օ՛ն, պզտիկ բարեկամս... Ատկէց աւելի զուարթ կերպարանք մը ունենալու ենք։

Վասնզի արդարեւ Ճէք կը զգար աչքերուն լեցուիլը սենեկապանուհիէն բաժնուած պահուն։ Չէ թէ մեծ սէր մը ունենալուն այդ աղջկան վրայ, հապա անիկա տան մասը կը կազմէր, ամեն օր իր մայրը կը մօտեցնէր, և բաժանումը վերջնական կերեւար իրեն այդ խոշոր կնոջ մեկնումէն յետոյ։

—Քոնսթան, Քոնսթան, կը կրկնէր ցած ձայնով անոր շրջազգեստին կառչելով, պիտի ըսէ՞ք մայրիկին որ զիս տեսնելու գայ։

—Այո, այո, պիտի գայ, պարոն Ճէք... բայց պէտք չէ լալ...

Տղան շատ փափաք ունէր լալու միայն, թուեցաւ իրեն թէ բոլոր այդ մարդիկ զինքը կը քննէին, թէ գրականութեան ուսուցիչը իր վրայ կը սեւեռէր իր հեգնոտ և սառուցիկ նայուածքը, և ասիկա բաւական եղաւ որպէս զի իր յուսահատութիւնը զսպէ։

Ձիւնը ուժգնութեամբ կը տեղար։

Մորոնվալ առաջարկեց որ կառք մը բերել տայ, բայց սենեկապանուհին՝ ի մեծ ապշութիւն ներկայից՝ յայտարարեց թէ Օկիւսթէնը ու կառքը իրեն կը սպասէին անցքին ծայրը։

Կա՛ռք մը, կրո՛ղ։

—Աղէկ միտքս ինկաւ, յարեց, Օկիւսթէն յանձնարարութիւն մը ըրաւ ինծի... Հոս Սայտ անունով աշակերտ մը ունի՞ք։

—Այո... այո... անշուշտ... Սեւուն աշակերտ մը... ըսաւ Մորոնվալ։

—Եւ չքեղ երգող մը... պիտի լսէք... աւելցուց Լապասինտր դուրս ծռելով՝ Սայտը կանչելու համար սրտագին ձայնով։

Ահաւոր ոռնում մը պատասխանեց իրեն, որուն յաջորդեց սիրուն աշակերտին երեւումը։

Ներս մտաւ պղնձագոյն մեծ ուսանող մը որուն փտուակը, ամեն փտուակներու պէս՝ դիմացկուն հագուստներ աճումէ չարչարուող մարմիններու վրայ, շատ նեղ էր և շատ կարճ, քաֆթանի ձեւով սեղմուած, որ եւրոպական ոճով հագուած եգիպտացիի մը երեւոյթը կուտար արդէն իրեն։

Զայն կատարելագործող բաւական կանոնաւոր ու լեցուն դէմք մ'էր, որուն դեղին, պիրկ մորթը կարծես այնքան խնայութեամբ բաշխուած էր որ աչքերը ինքնին կը գոցուէին երբ բերանը բացուէր, և փոխադարձաբար։

Շատ կարճ մորթով այդ խեղճ երիտասարդը անպատճառ փափաք կը ներշնչէր ճեղքում մը, ծակուածք մը, զինքը սփոփելու համար բան մը ընելու։

Մնաց որ շատ լաւ կը յիշէր Օկիւսթէն կառապանը որ ծառայած էր իր ծնողաց քով, և որ բոլոր խմուած սիկառները իրեն կուտար։

—Ի՞նչ կուզէք որ ձեր կողմէ ըսեմ իրեն, հարցուց օրիորդ Քոնսթան իր էն սիրալիր կերպով։

—Ոչինչ... պատասխանեց Սայտ աշակերտը պարզապէս։

—Իսկ ձեր ծնո՞ղքը ինչպէս են... լուր ունի՞ք։

—Ոչ։

—Եգիպտոս դարձա՞ն, ինչպէս մտադիր էին...

—Չգիտեմ... երբեք չգրեր...

Իսկապէս, Մորոնվալ-Տիբոօթէր կրթութեան այդ նմուշը յաջող չէր իր պատասխաններուն մէջ. և Ճէք զայն մտիկ ըրած ատեն եղական մտածումներ ունեցած էր։

Բոլորովին հաստ եղանակը որով այդ երիտասարդը կը խօսէր իր ծնողաց վրայ, միանալով Գ. Մորոնվալի քիչ մը առաջ ըսածին թէ ընտանեկան կեանքէն ի տղայ տիոց զրկուած էին իր աշակերտներուն մեծ մասը և թէ ինք ճար մը կը մտածէր այդ կեանքին դարձնել զանոնք նորէն, տխուր տպաւորութիւն մը գործեց իր վրայ։

Թուեցաւ իրեն թէ որբերու, լքուած տղաքներու հետ պիտի գտնուէր, ինքն ալ լքուած իբր թէ Թոմպուքթուէն կամ Օթահիթիէն գար։

Մեքենաբար կը կառչէր զինք բերող սոսկալի ազախնին պարեգօտին։

—Օ՛հ, ըսէք իրեն որ գայ զիս տեսնէ... ըսէք որ գայ զիս տեսնէ։

Եւ երբ դուռը գոցուեցաւ սենեկապանուհիին համտակներուն վրայէն, հասկըցաւ թէ վերջացած էր, թէ իր կեանքին մէկ ամբողջ կտորը, իր շփացած տղու կենցաղը արդէն կը մնէր անցեալին մէջ և թէ ա՛լ երբեք չպիտի ապրէր այն երջանիկ օրերը։

Մինչ լռիկ կուլար, պարտէզին դրան դէմ կեցած, ձեռք մը երկարեցաւ իրեն՝ մէջը սեւ բանով մը։

Ուշոր Սայտն էր որ, զինք մխիթարելու համար, խմուած սիկառներ կուտար իրեն։

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ. ՓԵՏՐ. 27/10 ՄԱՐՏ 1896

Քաղաքական կացութիւն

ԹՐԱՆՍՎԱԼԻ ԽՆԴԻՐԸ
ՀԵՏԱՔՐՔՐԱՇԱՐԺ ՊԱՐԱԳԱՆԵՐԸ

ՔՐԻՒԿԸՐ ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ ՅԱՂԹԱՆԱԿԸ
Պ. ՉԷՄՊՐԼԷՆ ՆԱԽԱՐԱՐԻՆ ՎՐԱՅ

ՊՕԷՐԱԿԱՆ ԽՈՐԱՄԱՆԿՈՒԹԻՒՆ

Անգլիա բերուած սպաներն, որք դատի տակ են՝ ապօրէն արշաւանք մը սարքած ըլլալնուն համար, այնպիսի յայտարարութիւններ ըրին որք բոլորովին նոր երեւոյթի մը ներքեւ ցոյց կուտան Թրանսվալի եւ քանի մը վերջին քաղաքական դէպքերը։

Կը յիշէք թէ Տքթ. Ճէյմսըն, Ռոտեզիայի (կամ անգլ. ինքնավար Ընկերութեան երկրին) կառավարիչը, զօրախմբով մը պահ մը սպասելէ ետքը սահմանագլխին վրայ ի Մէֆքինկ, ներս մտաւ յանկարծ, Եոհաննէսպուրկի օգնութեան երթալու համար, ուր բնակող Անգլիացիներուն համար լուր տրուած էր իրեն թէ կը նեղուին կը չարչարուին Պօէրներէն։ Դէպ հոն ուղղուած էր՝ այն հաստատ կարծիքով թէ Եոհաննէսպուրկի կամաւորք իւր օգնութեան պիտի հասնէին կէս ճամբան՝ պաշար բերելով։ Բայց կէս ճամբան փոխանակ Անգլիացիներու, Պօէրներու զօրախմբի մը պատահեցաւ, որ պաշարեց չախչախեց զինք, եւ անձնատուութեան հարկադրեց։

* * *

Արդ, հիմա կը յայտնուի թէ,

(1). Շինծու հեռագիր մ՚էր այն որով Ճէյմսընի կոչում եղած էր Թրանսվալ մտնել։ Պօէրներուն կողմէ թակարդ մը լարուած էր Ճէյմսընի՝ օր առաջ անոր գործը լմնցնելու համար։

(2). Երբ Պ. Չէմպրլէն, Բարեյուսոյ կուսակալին եւ Բրեթորիայի անգլ. գործակատարին, իրարու ետեւէ կը խնդրէին Պ. Քրիւկըր նախագահէն որ «համ՚ն» գերիներն հրաժանի քանել չտայ, եւ երբ Թրանսվալի նախագահը վեհանձնաբար կեանքի շնորհում ընելով անոնց, կ՚արժանանար վեհ. Թագուհւոյն շնորհակալեաց հեռագրին, այս ալ նոր խաղ մ՚էր Անգլիացիներուն. որովհետեւ Տքթ. Ճէյմսըն անձնատուր եղած ժամանակ միայն մէկ պայման դրեր է, այսինքն թէ իրենց կեանքը շնորհուի եւ թող տրուի իրենց՝ երթալ երկրէն, առ որ Պօէր հրամանատարն հաւաներ է. Յայտ է թէ այն շնորհն որուն համար Պ. Չէմպրլէն եւ Ն. Վեհափառութիւն յանուն բրիտանեան ազգին շնորհակալ կ՚ըլլային, արդէն եղած կանխորոշ մտօրէնութիւն մ՚էր. Դարձեալ, երբ Պօէրներուն կոչումն համապատասխանելով, Եոհաննէսպուրկի Անգլիացիք իրենց զէնքերը կը յանձնէին Պօէր իշխանութեան եւ ամեն զգուշութեան վերջ կ՚առնուին, ուրիշ զի իրենց ազգակիցներուն Ճէյմսընի եւ ընկերաց կեանքին խնայուի, արդէն որոշուած էր որ խնայուէր։ Հետեւապէս, խորամանկ Պօէրները գործն այնպէս բաներ էին որ միայն Ճէյմսընի արշաւախմբին ողջ մնացողներուն կեանքին խնայելով, եռեակ վարձատրութեան մը կը տիրանային. Նախ, այն արշաւախումբն անձնատուր ըլլալ կը յորդորէին՝ իրենց առանց մեծ զոհողութեան կրելու. Երկրորդ, Անգլիոյ կառավարութեան եւ բրիտանեան ազգին շնորհակալեաց կ՚արժանանային. եւ Երրորդ, Եոհաննէսպուրկի Անգլիացիներուն անձնատուութիւնը ձեռք կը բերէին. Եթէ Ճէյմսընի զօրքերը կարենային միանալ Եոհաննէսպուրկի Անգլիացիներուն հետ, կարող էին բաւական յոգնեցնել Պօէրները. զի Եոհաննէսպուրկի մէջ ո՛չ միայն առատ դրամ եւ պաշար կար, այլ եւ գոնէ 3,000 նոր հրացան ունէին Անգլիացիք, մի քանի Մաքսիմի թնդանօթներով եւ շատ ռազմամթերքով. Բոլոր այս ռազմային կազմածքը Պօէրք առանց գնդակ մը արձակելու ձեռք բերին՝ այն յոյսը տալով թէ պիտի խնայէին Ճէյմսընի եւ իւր մարդոց կեանքին, մինչդեռ այսպիսի խոստում մը տալով նոր բան մը յանձն առած չէին ըլլար ամենեւին։

* * *

Պօէրք ձեռքի տակէ հասկցեր էին որ Եոհաննէսպուրկի Անգլիացիք լաւ մը պատրաստուելէ ետքը կոչում պիտի ընէին Ճէյմսընի զօրախմբին, որ կազմ եւ պատրաստ կեցած՝ այն կոչման կ՚սպասէր։ Այս գաղտնիքին վերահասու ըլլալէ ետքը, Պօէրք այնպիսի յատակագիծ մը կը պատրաստեն որ իրենց դէմ լարուած խաղը դարձնէին նոյն խաղը սարքողներուն դէմ. Ճէյմսըն ազատ թողուելէն ետքն ի գուր կը ջանայ գտնել այն Անգլիացիները որք հռչակաւոր հեռագիրն ուղղած ըլլան իրեն. Պօէրները կեղծեր էին ծանօթ Անգլիացիներու անունները, Եոհաննէսպուրկ հրաւիրելու համար Ճէյմսընի գունդը. Ճէյմսըն հալած իւղի պէս կուլ կուտայ, եւ ինք որ ուրիշներուն թակարդ լարել կ՚ուզէր՝ անոնց ոսկի հանքերը ձրիապէս ձեռք ձգելու համար, ինք խղճալի վիճակի մէջ անոնց ձեռք կ՚իյնայ. Պօէրք ուրեմն իրենց հակառակորդներուն յաղթեր են թէ զէնքի ուժով եւ թէ խորամանկութեան, նոյն իսկ նենգամտութեան ուժով։ Իրենց կեղծիքներն անշուշտ պարսաւելի են։ Բայց երբ զօրաւոր կողմն, (այն է՝ Անգլիացիները,) խիղճ չէր ըներ կեղծիքներու դիմել Թրանսվալը կուլ տալու համար, այնքան պախարակելի է միթէ տկար կողմն (այն է՝ Պօէր փոքրամասնութիւնը)՝ կեղծիքը կեղծիքով վանելու եւ ահեղ արիւնհեղութեան մը առաջքն առնելու համար։

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՊՊԱ-ԿԱՐԻՄԱՅԻ ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏԻՆ
ԵՒ ԻՏԱԼԵԱՆ ՊԱՐՏՈՒԹԵԱՆ

Իտալեան կառավարութեան Մարտ 3 թուով Մասսուայէ ստացած հեռագիրն հետեւեալ կերպիւ կը նկարագրէ աղետալի ճակատամարտը։

Նախընթաց չաբաթ օր Զօր. Պարաթիէրի յանկարծ որոշեց զարնել Հապէշներուն յառաջացեալ դիրքն Ատուայի շուրջ։ Իւր զօրքն երեք թեւի բաժնած յառաջացաւ, իրարու հետ հաղորդակցութեան մէջ գտնելով զանոնք, եւ ընդհանուր պահեստ մը՝ ամենուն ետեւը։ Աջ թեւը, Զօր. Տապորմիտայի, բաղկացած էր վեց սպիտակ վաշտէ, չորս հրետանիէ եւ թեթեւաշարժ տեղական զօրաց վաշտէ մը։ Կեդրոնական թեւը, Զօր. Արիմոնտիի, ունէր հինգ սպիտակ վաշտ, բնիկ զօրախումբ մը, եւ երկու հրետանի։ Ձախ թեւը, Զօր. Ալպերտոնէի, չորս բնիկ վաշտ եւ չորս հրետանի ունէր։ Զօր. Էլլէնա ի պահեստ կը կենար չորս սպիտակ վաշտով, մէկ բնիկ վաշտով եւ արագահարուած թնդանօթներու երկու հրետանիով։ (Մէն մի հրետանի կը նշանակէ վեց թնդանօթ, իւր ռմբաձիգներով միատեղ։)

Երկու կողմնակի թեւերը պիտի հետեւէին երկու ճամբաներու որք կը տանին Ատուայի «Կրկէան»։ Այս անուամբ կը կոչուի այն վայրը, լեռներու ահագին կէս-բոլորակին պատճառաւ որոյ դէմ կը գտնուի քաղաքը։ Կեդրոնական թեւը միջին ճամբայ մը բռնած էր, որոյ վրայ կ՚ընթանար նաեւ Էլլէնայի պահեստը։

Լուսնի փայլուն լոյսէն օգտուելով, զօրքերը ճամբայ ելան կէս գիշերէն երեք ժամ առաջ։ Իրենց նպատակակէտն էր՝ նախ եւ առաջ գրաւել Րէպպի Արիէն սարն, աջ կողմէ, եւ Քիտանէ Մէլէդ սարը, ձախ կողմէ։ Այս կատարները, որոց վրայէն գրեթէ զուգահեռաբար երկու ճամբաներ կ՚անցնին, բաժնուած են Րաճօ լերան գագաթով. բայց անկէ անդին, դէպ արեւմուտք, երկու ճամբաներուն հաղորդակցութիւնն համեմատաբար կը դիւրանայ, զի այն ատեն մէկ ճամբէն անցնողը կրնայ տեսնել միւս ճամբէն անցնողը։

Զօրքերը շարժեցան սպարապետին յառաջագծին համեմատ, եւ արշալոյսին Իտալացիք տեսան որ Հապէշները քաշուեր են երկու սարերէն, զոր միեւնոյն ժամանակ գրաւեցին Ալպերտոնէ եւ Տապորմիտա զօրավարներն, եւ Զօր. Պարաթիէրի, որ այն ժամանակ Րէպպի Արիէն սարն եկած էր, սոյն գործողութեան յաջող ելքը շուտով իմացաւ։

Միջօրէէն հինգ ժամ առաջ ընդհանուր սպարապետը լսեց ուժգին ռմբաձգութեան ձայնն որ կուգար ձախէն, Քիտանէ Մէրէթի սարէն անդին, Ատուա քաղաքի կողմէն։ Հետեւապէս, Զօր. Տապորմիտայի թեւն յառաջ մղուեցաւ մի քիչ, որպէս զի դիրք մը բռնէ դէպ Մարիամ Շավիթոս, որպէս զի կարենայ օգնել Ալպերտոնէի, կամ գործակցիլ անոր հետ։ Կեդրոնական թեւին ալ (Արիմոնտիի) հրամայուեցաւ դէպ աջ կողմ քալել, Րէպպի Արիէնի սարը։

Այս կարգադրութենէ կէս ժամ ետքը, թնդանօթաց որոտումը լսուեցաւ Ապպա Կարիմայի կողմէ, 3½ մղոն անդին Զօր. Պարաթիէրիի գտնուած դիրքէն։ Հասկցուեցաւ որ ձախ թեւն (Ալպերտոնէի) կը կռուէր թշնամիին հետ, բայց իրեն համար նշանակուած տեղէն շատ աւելի դէպ յառաջ։

Այս մտքով լուր մը եկաւ Պարաթիէրիի, իմացնող թէ Թուրիթոյի (իտալացի) վաշտն, որ սարէն դէպ Ատուա ղրկուած էր, տաք կռիւի մը բռնուած է թշնամիին հետ, եւ Զօր. Ալպերտոնէ իւր բոլոր զօրքը կը ճակատեցնէ՝ ազատելու համար այն վաշտ։ Սպարապետն առոր վրայ հրամայեց Արիմոնտիի որ նախ Պերսալիէրիի (իտալացի) վաշտով եւ ապա իւր զօրաց մնացեալ մասով գրաւէ Քիտանէ Մէրէթի սարին դուրս ցցուած մէկ կողմն՝ անոր օգնելու համար Ալպերտոնէի, եւ արագահարուած թնդանօթներու երկու հրետանիներ դէպ այն կողմ ուղղուեցան։

Մինչ այս մինչ այն, շատ տաք կռիւ մը տեղի կ՚ունենայ լերանց բոլոր կատարներուն վրայ դէպ Ատուա։ Անյապաղ հրաման ղրկուեցաւ Զօր. Տապորմիտայի՝ դէպ ի ձախ շարժելու, եւ աւելի ուղղակիօրէն օգնելու Ալպերտոնէի նեղը մնացած գնդին։ Յայտնի չէ թէ այս հրաման իւր հասցէին հասա՞ւ թէ ոչ, բայց այնպիսի շարժում մը դեռ չգործադրուած, ահագին թուով Հապէշներ յաջողեցան ելան լերանց կատարը դէպ ի ձախ եւ աջ, եւ հարկադրեցին զԱլպերտոնէ ետ դառնալու, ի սկզբան կանոնաւոր կերպիւ նահանջելով։

Պահ մը դադրեցաւ թշնամիին յառաջխաղացումն, եւ Զօր. Պարաթիէրիի դիրքէն մինչեւ իսկ կը տեսնէին որ բնիկ զօրքերն անգամ մ՚եւս դէպ յառաջ խաղալու եւ Հապէշները զարնելու հակամիտութիւն կը ցուցնէին։ Անիկա վերագրուեցաւ Զօր. Տապորմիտայի գնդին Հապէշներուն ուշադրութիւնն այլուր դարձնելուն, բայց կարելի չէր տեսնել Տապորմիտայի գունդն, որովհետեւ խոշոր ժայռի մը անդին կողմը կը մնար։ Աջին արագահարուած թնդանօթները կրցան կրակ բանալ թշնամիին վրայ, որոյ ստուար լեգէոնք սարէն դէպ ի վար իջնել սկսած էին արդէն։

Ալպերտոնէ նահանջելով Արիմոնտիի դիրքին վրայ եկաւ, որ դահավէժի մը կատարն էր, եւ Կալլիանօ գնդապետին վաշտն որ ի պահեստի կը կենար՝ յառաջ խաղաց այն դիրքը փրկելու։ Այս վայրկենին, Հապէշաց աւելի խոշոր գունդեր, օգուտ քաղելով գետնին դիրքէն, անգամ մ՚եւս համախմբեցան, եւ ազդու ջանք մ՚ըրին իտալեան զօրքերը պաշարելու, մինչ Հապէշներու տարբեր գունդ մը, որ լեռներուն վրայ կռուան մը ձեռք բերել յաջողած էր, գրեթէ ի փախուստ դարձուց իտալացի երկու վաշտեր։ Նոյն պահուն, Պրուզադի իտալեան գնդին վաշտերը թողուցին իրենց դիրքն, եւ հետեւանքն այն եղաւ որ պահեստի Ալպեան վաշտն եւս տեղի տուաւ։

Անդին, Հապէշները, մեծ յանդգնութեամբ մագլցելով սարերէն վեր, եկան գրաւեցին Զօր. Արիմոնտիի բռնած դիրքն, եւ խիզախ արշաւանքով մը նոյն իսկ իտալեան զօրաց կարգերուն մէջ մտնելով, գլխկընդխառն կռիւ մը բռնուեցան, ճակատ առ ճակատ կրակ ընելով սպայներուն վրայ։ Կռիւն յոյժ կատաղի էր այս պահուս, եւ տիրող շփոթութեան մէջ անկարելի էր կանոնաւոր նահանջ մ՚ընել։

Քիչ ետքն, սպայք կարողացան ո՛ եւ է կերպ նահանջի հրաման տալ. բայց թերիմացութեան մը պատճառաւ, որ այն դժուարին ու մանուածապատ արահետներուն վրայ բնական էր, բանակը մէջտեղէն ճեղքուեցաւ։ Մէկ մասը Պրուզադի եւ Սգեվանի գնդապետներուն հետ դէպ ի Մայ Հաֆիմա գնաց. միւսը, Պարաթիէրի եւ Էլլէնա զօրավարներուն եւ Վալենցանօ գնդապետին հետ, Ատտի Քայի վրայ ետ դարձաւ։

Իսկ թէ Տապորմիտայի գունդն եւ Արիմոնտի եւ Ալպերտոնէ զօրավարք ինչ եղան, յայտնի չէ։

(Մնացեալը վաղը)

ՖՐԱՆՍԱ. — Պ. Ֆէլիքս Ֆօռ Մարսիլիայէ Էքս գնաց, ապա Ավինեօն, եւ Լիոն, ուստից Փարիզ դարձաւ։ Էքսի մէջ, ուրիշ հանդէսներէ զատ, գաւառային պարեր եղան ի պատիւ իրեն։ Պ. Պուրժուա եւս ոչ սակաւ մեծարեցաւ Նախագահական պտոյտին առթիւ։ Մինչ առաւ-փախաւականաց մամուլն, ի գլուխ ունենալով Ֆիկ—, առիթ չի փախցներ քննադատելու եւ քաշքշելու զՊ. Պ. Պուրժուա եւ Ռիքաւ, որք արդար խստութեամբ կը վարուին դրամ շորթող խորհրդարանական եւ լրագրական գործիչներուն հետ, ժողովուրդն, աւելի արդարասէր, պատուաւոր ընդունելութիւն մ՚ըրաւ արդի Նախարարութեան գլխաւոր երկու գործիչներուն։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ՀՌՈՄ, 8 Մարտ.— Թագաւորը Զօր. Ռիքոթթիի յանձնեց նոր նախարարութիւնը կազմելու պաշտօնը։ Ռիքոթթի պիտի համաձայնի Ռուտինի մարքիզին հետ, որուն պիտի տայ Վարչապետութիւնը։ Կը կարծուի թէ նախարարութիւնը պիտի կազմուի վաղը։ Ծովային նախկին նախարար Պրին զօրավար ալ պիտի անդամակցի։

—Նաբոլիէ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ տեղւոյն ժողովուրդը մտադիր է թող չտալ որ նոր զօրք ղրկուի Եթովպիա։

ՄԱՏՐԻՏ.—Ժողովրդեան գրգռութիւնն հանդարտեցնելու համար իշխանութեանց ըրած բոլոր ճիգերուն հակառակ, հակամերիկեան ցոյցեր Սպանիոյ ամեն կողմը տեղի կ՚ունենան այժմ։

ՓԱՐԻԶ.—Պ. Հէրպէթի տեղ, Պերլինի դեսպան պիտի ըլլայ Պ. Բուրժէլ, կառավարիչ Փարիզի։

—Վիքդորիա Թագուհին Շեմպուա եկաւ, ուստից կ՚երթայ Ռիվիերա, նոյն պանդոկն ուր բնակեցաւ անցեալ տարի այս ժամանակ։

—Փարիզի Առեւտրական Սենեակը մերժեց եկամտի վրայ տուրքի ծրագիրը։

ՄԻԼԱՆ.—Պատերազմական օրէնքի տակ առնուեցաւ այս քաղաք, հակաափրիկեան ցոյցերուն սաստկութեան պատճառաւ։

ՄԱՍՍՈՒԱ.—Զօր. Պարաթիէրի չէ վիրաւորուած։ Ատիկրաթի բերդը պաշարուեցաւ Հապէշներէն, որք հետզհետէ կը մօտենան Մասսուայի։ Ատիկրաթի մէջ պաշարուած Իտալացիք միայն մէկ ամսուան պաշար ունէին։ Նոր սպարապետ Պալտիսերա զօրաւոր ստուարանիս զօրաց հրամանատարութիւնը, բայց առ այժմ չի կրնար բան մ՚ընել ազատելու համար Ատիկրաթ։

ՊԵՐԼԻՆ.—Վիլհէլմ Կայսր Կայսրուհւոյն հետ պիտի երթայ ներկայ ըլլալու Հունգարիոյ Հազարամեակին առթիւ ի Փէշթա Ազգային Ցուցահանդէսին բացման։

ՓԱՐԻԶ.— Քրէտի Ֆոնսիէի շահաբաժինն, որոյ վրայ կը դառնար բովանդակ սեղանաւորական աշխարհին ուշադրութիւնը, 26 ֆր. որոշուեցաւ։

Ի ՆՊԱՍՏ
ԳԱՒԱՌԱՑԻ ԱՂՔԱՏ ՈՒՍԱՆՈՂԱՑ

Պրուսայի Արեւելեան որբանոցին տնօրէն Գրիգոր էֆ. Պաղտասարեան 50 օրինակ Սրբազան Պատմութիւն նուիրեց գաւառացի աղքատ ուսանողներուն համար։

Ներքին լուրեր

ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆԸ.—Կայս. Իրատէ մը վաւերացուց այն կարգադրութիւնն որ կառավարութեան եւ Օսմ. Պանքային միջեւ եղաւ՝ փոխառութեան խնդրոյն համար։ Կայս. նոյն Իրատէն, առջի իրիկունը, հաղորդուեցաւ որոց որ անկ է։

ԹԻՒՐԽԱՆ ՓԱՇԱ.—Կրէտէի նորընտիր կուսակալ Թիւրխան փաշա ի մօտոյ իր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի յատուկ շոգենաւով։

ՖԵՐՏԻՆԱՆԴ իշխանը Մարտ 25ին (Ն. Տ.) պիտի գայ մայրաքաղաքս՝ իր յարգանքները մատուցանելու Վեհ. Սուլթանին։

Ֆերտինանտ իշխանին բնակութեանը յատկացուած է Տէֆթէրտարի ծովեզերեայ պալատներէ մին՝ Օրթագիւղի մօտ։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԸ. — Անգլիական դեսպան Սըր Ֆիլիբ Քըրրի՝ երկրորդ քարտուղար Պ. Լիւթէրի հետ՝ կիրակի առտու Սանսթէֆանօ գնաց եւ այցէ անցուց Պ. Ուկօ Մարինիչի տունն, ուր մտադիր է ժամանակ մը բնակիլ։ Դեսպանը նոյն իրիկունը Բերա վերադարձաւ։

ԱՄՍԱԹՈՇԱԿ.—Ելմտական նախարարութիւնն երեկ սկսաւ մէկ մէկ ամսաթոշակ վճարել կառավարական բոլոր պաշտօնէից եւ քարտուղարաց։

ԴԱՏԱԿԱՆ բարենորոգմանց յանձնաժողովն որոշեց Վճռաբեկ ատենի դիմելու պայմանաժամը իննսունէն վաթսուն օրուան զիջել. իսկ գաւառաց համար իննըսուն օրը անփոփոխ պահել. Վճռաբեկ ատենի Հուգուգի ճիւղին մէջ, ինչպէս կ՚ընէ պատժական ճիւղը, դատերը ի բացակայութեան երկու կողմանց տեսնել՝ ներկայացուած գրութեանց վրայ։ Հուգուգի ճիւղը նոյնպէս պարտաւոր ընել մինչեւ մէկ ամիս իրեն ներկայացուած դատերուն վճիռն արձակելու։

Պետական Խորհուրդն, որուն յանձնուեցաւ այդ որոշում, ընդունելի դատեց զայն, միայն որոշեց որ Հուգուգի վերաբերեալ դատերու վճիռն արձակելու համար մէկ ամիս պայմանաժամ տալու հարկ չկայ, այլ պէտք է հրահանգ ուղղել նոյն դատարանին որ այդ կարգի դատերը փութով տեսնէ։

ՄԵԾ ՇՈՒԿԱՆ.—Եւրոպայէն մայրաքաղաքս եկած ճարտարագէտ մը, որ ֆրանսական մեծ հաստատութեան մը ներկայացուցիչն է, դիմում ըրաւ Քաղաքապետութեան՝ Մեծ Շուկան վերաշինելու համար։ Իր ծրագրով առաջարկեց 99 տարուան մենաշնորհ, բոլոր գետինները գնել, Շուկան շահագործել այդ ընկերութեան ձեռամբ եւ Քաղաքապետութեան շահաբաժին մը յատկացնել Շուկային հասոյթներէն։

ԹՐԱՄՈՒԷՅԻ ընկերութեան վարչական ժողովն, որ կառքերը քաշելու համար առաջարկեալ զանազան եղանակներու քննութեամբը կզբաղի, աւելի ելեկտրականութեան կամ ճնշեալ օդով շարժողները նախամեծար կը համարի, զայնս ո եւ է անպատեհութենէ նուազ զերծ համարելով։

ՕՍՄ. ՍԻԿԱՌԷԹՆԵՐՈՒ արտածման ընկերութեան տեղական սպառումն է 3,190 քիլօ ծխախոտ եւ 4,780,000 սիկառէթ։ Փետրուար ամսուն այդ սպառում աւելի շատ եղած պիտի ըլլայ։

Յունուար եւ Փետրուար ամիսներու արտածման քանակութիւնն է 310 քիլօ ծխախոտ եւ 3,450,000 սիկառէթ։

ԻԶՄԻՐԻ Ջուրի ընկերութիւնը խնդրեց որ իր մենաշնորհի պայմանաժամն երկարի։

Պ. ՏԻՒՓԻՒԻ-ՏԻՒԹԱՆ, Ֆրանսայի հանրօգուտ շինութեանց նախկին նախարարը, մայրաքաղաքս եկաւ։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ վերատեսչութիւնն հեռագիրներու փոխանակութիւնը փութացնելու համար՝ որոշեց հեռագրական երկրորդ գիծ մը հաստատել՝ Կ. Պոլսէն Ատանա ու Դամասկոսի եւ արդի գործիչներուն տեղ ալ նորեր դնել։

Ծանուցուեցաւ նահանգներու որ, մինչեւ որ այդ որոշում գործադրուի, միայն առեւտրական գործերու համար հեռագիր դիմեն։

Պետական Խորհուրդը նոյն վերատեսչութենէն տեղեկութիւն ուզեց՝ այդ որոշման գործադրութեանը համար ըլլալիք ծախուց վրայ։

ՄԱՀՃԱԲԱՐՁ վաճառներու ընկերութիւնն որոշեց տասը հազար բաժնեթուղթեր շրջաբերութեան հանել։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.— Անցեալ ուրբաթ իրիկուն Վանայ մէջ երկրաշարժի թեթեւ ցնցում մը զգացուեր է։

ՅՈՒՆԱՑ Պատրիարք Տ. Անթիմոս Բերայի Բանախա եկեղեցւոյն մէջ, կիրակի օրը, եպիսկոպոս ձեռնադրեց Բերայի նորընտիր քարոզիչ Տ. Գերմանոս Գարավանկելիսը։ Ներկայ էր նաեւ սերպիական դեսպանը։

—Եկեղեցական արարողութենէն յետոյ տեղի ունեցաւ Բերայի յունաց թաղային ժողովն։ Կարդացուեցաւ թաղական խորհրդոյ տեղեկագիրն, ուրկից կ՚երեւէր թէ թաղային սնտուկը գոհացուցիչ վիճակի մէջ է եւ թէ որոշուած է նախնական վարժարաններ հաստատել՝ Թոփխանէ, Ֆերիքէօյի եւ Գուլէգափուի մէջ։ Ընթերցումէն յետոյ ձեռնարկուեցաւ թաղական խորհրդոյ երեք անդամոց ընտրութեան։ Քօմնոսի պէյ Ֆօթիատի, Քոնսթանթէն էֆէնտի Գարաթէոտորի եւ Պ. Զ. Համօբուլօ վերընտրուեցան։ Նոյնպէս վերընտրուեցան Այի Թրիատա եւ Այի Քոնսթանթի եկեղեցեաց թաղական խորհուրդներն եւ Զօղրաֆիոնի ու աղջկանց վարժարանի հոգաբարձութիւնները։

ԹԱՍԱՒԻՖԻ ԱՐԺԵԹՈՒՂԹՔ.—Պետական Խորհրդոյ ու Նախարարաց Խորհրդոյ որոշմամբ, որ վաւերացած է կայս. Իրատէով, կարգադրութիւններ եղած են՝ Թասաֆիյէի որոշմնագրոյն ենթակայ եւ ելմտական գանձուն յատուկ պարտուց ու պահանջից վճարման ու գանձման եղանակին եւ ատոնց նկատմամբ կատարելի գործառնութեանց համար։ Այդ կարգադրութիւնք հաղորդուած են՝ դատական բոլոր պաշտօնէից։

ՊԵՏԱԿԱՆ Խորհուրդը նկատողութեան առնելով այն ծրագիրն, որով Ալլօթինի եղբարք արտօնութիւն խնդրած էին՝ իրենց Սէլանիկի մէջ ունեցած ալիւրի գործարաններու գործառնութիւնն ընդարձակելու համար անանուն ընկերութիւն մը կազմել, ընդունեց այդ խնդիրը եւ իր տեղեկագիրը մատոյց, որ յանձնուեցաւ Նախարարաց Խորհրդոյ։

ՀԱՑԸ ԻԶՄԻՐԻ ՄԷՋ.—Իզմիրի լրագիրք կը ծանուցանեն թէ ցորենի գինը բարձրացած ըլլալով, հացի օխան 60էն 65 փարայի բարձրացեր է։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ Զարէնչ շոգենաւն, որուն մէջ կը գտնուէր Միջերկրականի ռուսական նաւատորմին հրամանատար վախճանեալ Քայօկէրաս ծովակալին մարմինը, առջի օրը Վոսփորէն անցաւ ու Օտեսա գնաց։

ԳԱՀԻՐԷԻ ֆրանսական ընդհանուր հիւպատոս Պ. Կօկօրտան Ֆրանսա ուղեւորեր է։

ՈՐԹԱՏՈՒՆԿ.—Իզմիրի ու Մաղնիսայի տնկարաններուն մէջ 50,000 ի չափ ամերիկեան որթատունկեր հասցուեցան, որք կը բաշխուին հոն դիմող այգեպաններուն։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ դեսպանին ու դեսպանուհւոյն կողմէ առջի իրիկունը տրուելիք սեղանը յետաձգուեցաւ։

ԽՃՈՒՂԻ.—Խարբերդի նահանգէն մինչեւ Երզրում խճուղի մը պիտի շինուի։

ԳԱՍԱԲԱ-ԻԶՄԻՐԻ երկաթուղւոյն տարւոյս 9րդ շաբթուան հասոյթն եղած է 1,025 ոսկի։ Մինչեւ Փետրուար 10, հասութից ընդհանուր գումարն է 15,338 ոսկի։

ՔԱՐԱՓՆԵՐԸ. — Շաբաթ օրը ռուսական հիւպատոսարանին մէջ գումարում մը ունեցան՝ օտար տէրութեանց հիւպատոսք եւ Կ. Պոլսոյ առեւտրական սենեակներու մէկ քանի անդամներ՝ քարափանց սակացոյցին վրայ խորհրդակցելու համար։

Բ. Դրան մէջ այդ խնդրոյն համար կազմեալ յանձնաժողովն այսօր իր առաջին նիստը կը կազմէ։

Դեսպանները, երէկ միջօրէէն յետոյ, գումարում մը ունեցան եւ խորհրդակցութիւն մը կատարեցին՝ այդ գործին առթիւ հետեւելի ընթացքին վրայ։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ եւ Հանրօգուտ շինութեանց նախարար Մահմուտ Ճէլալէտտին փաշայի նախագահութեամբ կազմեալ յանձնաժողովն երեկ ալ ի նիստ գումարուելով խորհրդակցութիւններ կատարեց։

ԿԷԼԻՊՕԼԻԷՆ կը գրեն թէ ժամանակէ մը ի վեր ինֆլուէնցան ու թիֆօն սաստկապէս ճարակած են եւ մահեր ալ կը պատահին։

ՊԵՐԿԱՄԱՅԻ մէջ (Այտըն) հետեւեալ ոճիրը գործուած է։ Քաղաքին Այիեօրկի թաղին մէջ Տէվէճի Եուվան անուն մարդ մ՚ կինը մեռնելով՝ մինակ կը մնայ իր 8 տարեկան աղջկանը հետ։ Եուվան իր արհեստին բերմամբ պարտաւորուած ըլլալով օրերով իր տունէն բացակայ մնալ, կը շուարի թէ որո՞ւ յանձնէ աղջիկը. վերջապէս իր հօրեղբօրորդին որ Պըրգ-Աղաճ կը բնակէր, կը ներկայանայ եւ կ՚առաջարկէ որ աղջիկն իրեն յանձնէ։ Եուվան շնորհակալութեամբ աղջիկը կը յանձնէ այդ անձին որ երիտասարդ մ՚էր՝ իր հօրը տունը տանելու համար։ Ժամանակ անցնելէ յետոյ այդ երիտասարդ օր մը, տանը մէջ ոչ ոք գտնուելէն օգտուելով, խեղճ աղջկանը վրայ կը յարձակի եւ պատիւը կը բռնաբարէ։ Դրացիք կ՚իմանան տղուն աղաղակները. գործը երեւան կ՚ելլէ եւ վերջապէս աղջիկը կը տանին իր հօրը՝ Եուվանին կը յանձնեն։ Մէկ քանի օր յետոյ հայրը գործը կ՚իմանայ եւ կ՚աղաչէ իր հօրեղբօրորդւոյն որ աղջկանը հետ ամուսնանայ, ապա թէ ոչ ատենականութեան պիտի յանձնէ։ Երիտասարդը վախնալով կը հաւանի ամուսնանալու եւ Եուվան զայն իր տանը կը հրաւիրէ ամուսնութեան պայմանները կնքելու համար։ Երիտասարդը կուգայ եւ Եուվան անմիջապէս վրան յարձակելով գետնին կը պառկեցնէ եւ ութ տեղէն կը վիրաւորէ։ Եուվան մինչեւ հարուածները կը շարունակէր, դրացիք կը հասնին ու կ՚ազատեն։ Եուվան ոստիկանութեան կը յանձնուի եւ երիտասարդն ալ հիւանդանոց կը տարուի։

ԿԱՌՔԻ ԱՐԿԱԾ.—Նաւահանգստի փոխհրամանատար Ֆերիգ Հասան փաշա, առջի իրիկունը, կառքով ի Ճատր Պօսթան իր քէօշկը երթալու պահուն, ձիերը խրտչեցան եւ կառքը գլորեցաւ։ Հասան փաշա թէեւ կառքին տակը մնաց, սակայն անվտանգ ազատեցաւ։ Կառապանը մէկ քանի տեղերէն վիրաւորուեցաւ։

—Տքթ. Ջամպազ փաշայի կառքը, երէկ իրիկուն, Գարաքէօյէն անցնելու պահուն, Եմին անուն մարդ մը կոխոտեց։ Եմին վիրաւորուած ըլլալով հարկ եղած դարմաններն եղան իրեն։

ՕՐ. ՌԱՇԷՆՊԷՐ

Բարիզեան ներկայացման մը ճշմարիտ հաճոյքը վայելել տուաւ երէկ գիշեր Օր. Ռաշէնպէր, Գոմէտի-Ֆրանսէզի առաջին դերասանուհիներէն, որ շրջան մը կը կատարէ խումբ մը արուեստակիցներու հետ եւ մայրաքաղաքս եկած է երեք-չորս ներկայացում միայն տալու։ Բերայի քաղաքապետական թատրոնը, հակառակ գիներուն բարձրութեան, տեղ չի մնալու աստիճան լեցուած էր։

Առաջին ներկայացման համար որոշուած խաղն էր La souris, Էտուառ Բայեըրոնի նրբին ու սիրուն գոմէտին, որուն վրայ ատենօք գրած ենք Արեւելքի մէջ։ Օր. Ռաշէնպէրի արուեստը ու տաղանդը քանի մը տողով նկարագրել փորձելը՝ աւելորդ աշխատութիւն մը պիտի ըլլար։ Լաւագոյն կը համարինք յանձնարարել թատերասէրներուն ու գեղարուեստասէրներուն՝ երթալ տեսնել զինքը։ Առիթը գեղեցիկ է՝ առանց տեղափոխութեան՝ Գոմէտի-Ֆրանսէզի երեկոյթներէն մէկուն վրայ գաղափար մը կազմելու համար, մանաւանդ որ ընտրուած խաղերը նորագոյններէն ու լաւագոյններէն են որոնք բնաւ ներկայացուած չեն մեր բեմերուն վրայ, եւ ընտանիքներ, ծաղկատի օրիորդներ կրնան երթալ անոնց, առանց իրենց ծնողքին խղճահարութիւնը գրգռելու։

Օր. Ռաշէնպէր՝ Բարիզէն մեկնելէ առաջ՝ մեծ օրաթերթի մը ներկայացուցչին հետ ունեցած տեսակցութեանը մէջ անխորհրդապահ գտնուեր է քիչ մը տեղեկութիւն տալու իր նիւթական շահերուն վրայ։ Առանց մանրամասնութիւններու մտնելու, ըսենք թէ տարին 145,000 ֆրանքէն պակաս չի շահիր, բացի այն բոլոր նուէրներէն զորս կ՚ընդունի իր արուեստին համակիրներէն։ Երեկ գիշեր, ծաղկալից կողով մը միայն նուիրուեցաւ իրեն, բայց այնքան ջերմագին ծափերու եւ խանդավառ արտայայտութիւններու մէջտեղ, որ յայտնապէս կ՚երեւար թէ զգածուած էր Բերացիներուն գնահատումէն։ Նիւթական շահի խօսք ըրինք. աւելցնենք թէ Օր. Ռաշէնպէր երկուքուկէս միլիոն ֆրանքի հարստութիւն մը ունի այսօր, զոր կը պարտի իր տաղանդին, իր անդադրում գործունէութեան ու իր խղճամիտ արուեստին։ Երեւակայեցէք որ Բայեըրոնի խաղին մէջ՝ Մարթայի դերը, — հազիւ քսան տարեկան աղջկան մը դերը, — կը կատարէր, առանց զգացնել տալու թէ աւելի քան քառորդ դարու շրջան մը բոլորած է բեմի վրայ։

Այս գիշեր, դարձեալ ընտանեկան երեկոյթ։ Պիտի ներկայացուի Mariage blanc, տռամ երեք արարուածով, Ժիւլ Լըմէդրի։ Առաջին անգամն է, կարծենք, որ ֆրանսացի մեծանուն քննադատին հեղինակութիւններէն մէկը կը ներկայացուի այստեղ։ Օր. Ռաշէնպէր, որ պիտի կատարէ Սիմօնէի դերը, ներկայացմէն ետք պիտի արտասանէ քանի մը մոնօլօկներ, ինչպէս երէկ իրիկուն։

ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԸՆԿ. ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽՆԵՐՈՒ ՎԵՐԱԿԱԶՄՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ
ԸՆԿ. Կեդրոն, Լիոն, Պօ-տ՚Արժան փողոց

Ֆրանսական փոխադարձ ընկերութիւնը (Սօսիէթէ Միւթիւէլ Ֆրանսէզ) պատիւ ունի ծանուցանել բոլոր իրեն ընկերներուն թէ ի Կ. Պոլիս ընդհանուր գործակատար անուանած է Պ. Նօէլ Ժ. Լիվատարի, Քըրէճ-Ալի Փաշա փողոց, Իպրահիմ Րիֆաթ խան, թիւ 8. եւ թէ գործակալութեան գործառնութիւնը որ դադրած էր գործակալի փոփոխութեան պատճառաւ, նորէն իր կանոնաւոր ընթացքը պիտի ստանայ 1896 փետրուարէն։

Մասնաւոր հրահանգներ տրուած են Պ. Լիվատարի՝ կանոնաւորելու համար ստորագրողներուն կացութիւնը, որոնք պիտի վերսկսին իրենց յանձնառութիւնները եւ պահպանելու համար անոնց շահերը։

Ուստի Պ. Պ. ընկերակիցները կը հրաւիրուին անյապաղ եւ ընկալագրի փոխարէն նոր գործակալութեան յանձնել իրենց ձեռքըն ունեցած հաշուետետրները, որպէսզի իրենց հաշիւները քննուին ու կարգադրուին ընդհ. տնօրէնութենէն ի Լիոն։

Բոլոր այն ստորագրողները որոնք անմիջապէս պիտի վերսկսին իրենց վճարումները եւ յետոյ անընդհատ պիտի շարունակեն զանոնք, պիտի մասնակցին ասկէց ետքի բոլոր վիճակահանութիւններուն սկսեալ 1896 մարտ 16էն։

Ընկերութիւնը կը ծանուցանէ իր Արեւելքի ստորագրողներուն թէ ինք բնաւ պատասխանատու չէ այն անկանոնութեանց որոնք ի վնաս իրենց կրնան գործուած ըլլալ նախկին կազմակերպութեան ատեն, եւ զորս հնարաւորութեան սահմանին մէջ պիտի ջանայ դարմանել։ Ուստի կը յուսայ թէ բոլոր իրեն ընկերները պիտի ընկերակցին իրեն թոյլ տալու համար որ յաջողցնէ վերակազմութիւնը զոր պիտի կատարէ իր նոր գործակալը Պ. Նօէլ Ժ. Լիվատարի։

Վարչական Խորհուրդ.

476 3—25

ՔՈՆԵԱՔ Ն. Ի. ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ
ՄՈՍՔԱԴ ԳԻՆԻՈՎ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ
ԱՄԵՆԷՆ ԶՈՒՏ ՔՈՆԵԱԿԸ
ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ
Յունական եւ Եւրոպական բազմաթիւ հիւանդանոցներու
Մեծաքանակ առաքում բովանդակ Թուրքիոյ, Եգիպտոսի, Սուրիոյ, Ռումանիոյ, Սերպիոյ, Պուլկարիոյ, Ռուսիոյ, Ամերիկայի և Հնդկաստանի համար։

ՎԱՃԱՌՈՒՆԻՇ ԳՈՒԾԱՐԱՆԻ
ΣΥΜΒΟΛΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ
ՎԱՃԱՌՈՒՆԻՇ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ

ՊԱԹԻՍԹԱ ԻՊԻՐԷՈՆ
ՄԻԱԿ ԳՈՐԾԱՐԱՆ ՔՈՆԵԱԿԻ
Պ. Ճ. ՊԱԹԻՍԹ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ՊԻՐԷՈՆ
ՈՐ ՀՆՈՒԹԵԱՆ ԱՌԱՒԵԼՈՒԹԻՒՆՆ ՈՒՆԻ
Հաստատեալ 1872 ին
Միակ ներկայացուցիչ Տ. Ն. Տիւքինատիս։ Նշ. դրամական վաճառատանց, Ղալաթիա, Ցիւլֆարի փողոց, թիւ 23. Մասնաճիւղ Բերա Քօյլիւճի—Քուլլուք թիւ 9

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ

Պալատ աստիճան տրուեցաւ կայս. պալատան քարտուղարներէն Քեամիլ պէյի։

Տէրսիմի նախնական դատարանին ընդհանուր դատախազի օգնական անուանեցաւ Սըղերդի նախնական դատարանին ընդհանուր դատախազի նախորդ օգնական Թահիր էֆէնտի։

Իմթիազի պատուանշան տրուեցաւ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար Լօպանօֆ իշխանին։

Ականակուռ Մէճիտիյէ պատուանշան՝ մայրաքաղաքիս ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտօֆի։

Լիագաթի ոսկի չքադրամ՝ պաշտօնէից ընտրութեան յանձնաժողովին նախագահ Հիւսէյին Համիտ պէյի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՋԵԿՈՒՑՄՈՒՆՔ

Հետեւեալ Պաշտօնական Ջեկուցումները հաղորդուած են ի հրատարակութիւն.

«Փամթէմունիի և Էտիրնէի կուսակալները հեռագրած են Ներքին գործոց նախարարութեան թէ, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, Պոլու գաւառին մէջ պաշտօնեաներէն 21 անձեր եւ ժողովուրդէն 271 տղաքներ պատուաստուած են։ Մալկարայի վարժարաններէն 171 և Սուլթանիէրի գաւառակին մէջ ալ յունուարէն մինչեւ փետր. 9, 889 տղաքներ պատուաստուած են։

—«Փետրուար 25 Թուականաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին ուղղեալ հեռագրեր ծանուցած են թէ Էնկիւրիի, Ատանայի, Սըվազի, Պրուսայի, Տիարպէքիրի, Վանայ, Պիթլիսի, Մուսուլի, Հալէպի, Էրզրումի, Խարբերդի եւ Տրապիզոնի նահանգաց մէջ ալ, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կատարեալ անդորրութիւն և ապահովութիւն կը տիրէ։»

ԱԶԳ. ԹՐԱՄՈՒԷՅԻՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Որոշմամբ վարչական խորհրդոյ և կանոնագրին 32 և 33 յօդուածներուն համեմատ, բաժնետէրերու սովորական ընդհանուր ժողովը ի նիստ հրաւիրուած է 1896 մարտ 16/28 շաբաթ օր, կէսօրէն ետք ժամ 1½ին, ընկերութեան կեդրոնատեղին, Պէրչէմպէ Բազար, Վոյվոտա փողոց։

Առ նուազն տասը բաժնեթուղթ ունեցողները, որոնք կը փափագին ներկայ գտնուիլ այս ժողովին, պարտին գումարումէն առնուազն տասն օր առաջ, այսինքն մինչեւ 1896 մարտ 6/18, կէսօրէն ետք ժամ 5ին, իրենց բաժնեթուղթերը ներկայացնել ընկերութեան արկղին, կամ օտար երկրի բաժնետէրերը ի Բարիզ Քրէտի Լիօնէին։

Հետեւեալ կերպով որոշուած է օրակարգը որուն վրայ ժողովը կոչուած է խորհրդակցիլ.

1. 1895 դեկտեմբեր 31ի հաշիւներուն, հաշուեկշիռներուն և գոյից ցուցակներուն վաւերացումը։
2. Որոշում 1895ի տարեշրջանի շահաբաժնին։
3. Կանոնագրին 18 և 20 յօդուածներուն համեմատ, վարչական խորհրդոյ երկու դադարեալ անդամներուն տեղ նորերու ընտրութիւն։
4. Քննիչներու անուանում 1896ի համար։ 3—5

ԱԶԳ. ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՅԻ

Օսմ. հանրային պարտուց փոփոխեալ արժէթուղթերն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ օսմ. հանրային պարտուց վարչական խորհուրդին 96 փետրուար 29ի ազդին համեմատ իրենց պիտի վճարուի կէս առ հարիւր տոկոս մը իրենց արժէթուղթերուն անուանական արժէքին վրայ։

Ուստի 1896 մարտ 1/13էն անդին պարտին իրենց թուղթերուն թիւ 25 կտրօնները սովորական պատրըրօններուն հետ ներկայացնել օսմ. կայս. պանքան ի Պոլիս, Թարաքճըլար, Բշ. Դշ. և Եշ. օրերը առտուան ժամը 10էն մինչեւ 2, յետ միջօրէի։

Ջնջուած կտրօններուն և թուղթերուն փոխարէն ընկալագիր մը պիտի յանձնուի իրենց որ շրջաբերութենէն 10 օր ետք ներկայացուելու է օսմ. կայս. Պանքան ի Ղալաթիա։ 2—4

ԱԶԳ. ԹՐԱՄՈՒԷՅԻՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ընկերութիւնը իր գիծերուն համար ձիերու պէտք ունենալով, այն անձինք որ կը փափագին ստանձնել անոնց հայթայթումը՝ յանձնառութեանց տետրին մէջ գրուած պայմաններուն համեմատ, կրնան ներկայանալ ընկերութեան կեդրոնատեղին, (քարտուղարութեան գրասենեակ) ամեն օր, մինչեւ ամսոյս 10, կէսօրէն յետոյ ժամը 2էն 4, յիշեալ յանձնառութեանց տետրը տեսնելու և իրենց առաջարկներն ընելու գրաւորապէս։ 3—4

ԱՂՋԿԱՆՑ ԱՐՈՒԵՍՏԱՆՈՑԸ

ԵՒ

ՓՈՔՐԱԹԻՒ ԸՆՏԱՆԻՔԻ ՄԸ ՊԻՒՏՃԷՆ

Աբէ—Էլէֆի փետր. 22 թուոյն մէջ Պ. Լ. Թ. Արուեստանոցին յարատեւութեան և անոր օգտակար լինելու մասին տարակոյս յայտնելու պէս բաներ մը կըսէր։

Պ. Լ. Թ. կը դիտէր մանաւանդ թէ ինչո՞ւ այն ինչ ճիւղը Գ. տարւոյն յետաձգած էն։ Կրնար տակաւին աւելցնել թէ ինչո՞ւ գունց առնուած են աղջկանց պէտքին կարեւոր ուրիշ գիտելիքներ։ Ձեռներէց ձեռնարկութիւններ յղանալ, գործադրութեան միջոցներ գտնել և յաջողցնել՝ ինքնին արդէն իսկ դժուարին բաներ լինելով, երբ բարի կամեցողութիւն ունեցող Թաղ. Խորհուրդ մը միջոցներ կ՚ընձեռէ բարի տրամադրութեան տէր ձեռներէցի մը և գործի կսկսուի, երբ մանաւանդ հանրութեան օգտին ծառայող գաղափար մ՚է ձեռնարկին նպատակը, որու մարմնացումն է Աղջկանց Արուեստանոցը, ուր հարուստ թէ աղքատ օրիորդներ պիտի ուսանին կար, ձեւ, տնարարութիւն և ինչ որ իրենց պէտք է ինքնագիտակ տիկիններ լինելու համար, կը մնայ հանրութեան՝ համակրանօք նայիլ ձեռնարկին յաջողութեան և ոչ թէ տարակոյս յայտնելով վհատութեան նշոյլներ ցոյց տալ։

Հանրութեան մէն մի անդամ ինչ եղանակով կրնայ իր համակրութիւնը ցոյց տալ Արուեստանոցին։

Երանի թէ ամեն տան մէջ շրջազգեստ ձեւել, կարել գիտցող ըլլար. սակայն, գոնէ՛ առ այժմ, ամեն տուն, մեր մէջ, իր այս պէտքը չի կրնար լրացնել, և այսօր կամ վաղը օրիորդին շրջազգեստ, հարսին գլխարկ, տիկնոջ զգեստ և տղաքներուն հագուստ և այս կարգի պէտքերուն համար ուրիշի մը դիմելու պէտք ունի, եթէ լաւ թէ Աղջկանց արուեստանոցին մէջ աւելի սիրուն, կոկիկ, դիմացկուն և ամենէն աժան ու անխարդախ կերպով կրնան պատրաստուիլ իր պէտքերը՝ Արուեստանոց չպիտի՞ դիմէ ուղղակի. անկարելի է ասիկա, որովհետեւ հոն՝ Արուեստանոցին մէջ, եթէ ոչ աւելի, գէթ հարիւրին երեսուն պակաս պիտի ծախսէ։ Ահա որոշ կերպով կ՚երեւի թէ ամենուս շահը կը պահանջէ որ ամեն անգամ որ պէտք ունենանք կար ու ձեւի, հագուստի կամ գլխարկի, դիմենք Արհեստանոց. այսպէսով թէ՛ պիտի օգտուինք նիւթապէս և թէ իգական սեռին մէջ արուեստին ծաւալման նպաստող լինելու գոհունակութիւնը պիտի ունենանք մեր սրտին մէջ։

Պ. Լ. Թ.ին ըսել կուզէի թէ Թերթերուն մէջ երեւցած ազդերուն վրայ դատելով չենք կրնար գործ մը թերի նկատել կամ անոր մասին յոռետես ըլլալ։ Ենթադրենք թէ Արուեստանոցին ծրագիրը երեւցածը միայն ըլլար, միթէ չէ՞ք հաւատար որ ձեռնարկներու սկզբնաւորութիւնն է որ հետզհետէ կարեւորագոյն բաներ կը յիշեցնէ և կը կատարելագործուի գործը գամ քան զգամ։ Այս պարագաները գո՛նէ առ այժմ թողունք Թաղ. Խորհրդին Բերայի և Տեսչուհւոյն Աղջկանց արուեստանոցի։

Աղջիկները միշտ բարեբաղդ գտնուած են քան մանչերը, անգամ մը ևս հաստատուեցաւ ասիկա։ Օրիորդներ ունեցան իրենց Արուեստանոցը. հապա մանչե՞րը։ Պարոններն ալ իրենց համար արհեստանոց կուզեն, պէտք է, կարեւոր է, անհրաժեշտ է մանաւանդ, մանչեր արհեստ կուզեն՝ ապրելու և ապրեցնելու համար։ Եթէ մեր տղաքներուն վերջապէս արհեստ մը տալու միջոցը չունինք և չը պիտի տանք, ի՞նչ հարկ տղայոց կրթութիւն, դաստիարակութիւն, ուսմունք և գիտութիւն տալ, քանի որ ասոնցմով երջանկութեան և անդորր ապրելու գաղափարը կը ծնուցանենք և չենք կրնար սնուցանել։ Չեմ վհատիր սակայն, մանչերու արհեստանոցի պէտք ունինք, չկայ մէկը որ ժխտէ ասիկա, և Բերայէն կը սպասուի։

⁂

Պ. Լ. Թ., ձեր յօդուածին մէջ Պ. Տրիէսանի համակրելի աշակերտուհիին պատրաստած տնական հաշուեցուցակը կը ներկայացնէք և մեր օրիորդներուն այս կարգի հաշիւներու անգիտակ լինելը կը գանգատիք։ Հա՛ս կրնամ ձայնակցիլ ձեզ, իրաւունք ունիք, մեր օրիորդներ այդ տեսակ մանր մունր հաշիւներէ հետաքրքրուիլ չեն վարժուած։

Գործնական ապացոյցով մը հաստատեմ։

Իբր երեք տարի առաջ, Տիկին Մատակեանցի վարժուհի ուսանողաց Տնտեսականութեան դասը կ՚աւանդէր. առիթը հանդիպեցաւ դասին բերմամբ։ Երեսունէ աւելի, 18էն վեր տարիք ունեցող օրիորդներու, որոնց մէջ 2-3 ալ տիկիններ կային, առաջարկեցի՝ ամսական հաշուեցուցակ մը պատրաստել երեք հոգի ապրեցնելու համար։

Դասին նիւթն էր.—Հայր մը, մայր մը և օրիորդ մը ապրեցնել ամիս մը։ Տան վարձքէն և զգեստներէն զատ, միայն ուտելիքի համար, ի՞նչ ծախսեն աղէկ...։

Քսան ոսկի ծախսողներ շատ կան և տիկիններ միայն 10 ոսկիէն կրցած են վար իջնել։

Ուրիշ անգամ մ՚ալ առաջարկեցի 20 ամնի երիտասարդ մը ապրեցնել իր հօր եւ մօր հետ միասին, առանց տան վարձքի և հագուստի. իջած էին այս անգամ 7—8 ոսկիի, սակայն ոմանց հետ Օր. Զ. մանաւանդ կը պնդէր թէ տասը ոսկիով միայն կրնան ապրիլ նեղ. Նուազ։ Զարաճճիին մէկն ալ կ՚ըսէր քովինին «ամեն օր լոբիա ուտենք նէ տասը ոսկիէն պակասով կրնանք ապրիլ երեք հոգիով»։

Ուրիշ անգամ մ՚ալ, չի ձանձրանանք սակայն, երիտասարդին ամսական 500 ղրուշովը հայրն ու մայրը ապրեցնել առաջարկեցի, գիշուած չըրին մտածել իսկ. «բաժ գրեցէք» ըսի, գրէշը առին ձեռք, երկուշաբթիէն մինչեւ շաբաթ երեկոյ օրական տասը ղրշ. ծախսելով ապրելու ծրագիրը ունեցան, դեռատի օրիորդներ իրենց քէֆէզը հաշիւ կրնային զգալ, տիկիններ միայն հաւանութեան նշաններ կուտային, կը շարունակեմ, «հայրը, մայրը և որդին կիրակի երեկոյ թատրոնի համար թող ծախսեն երեք ոսկի»։ Կը գրեն գոհունակ երեւոյթով, երբ կ՚սկսիմ դիտել տալ թէ ինչպէ՞ս ամսական հինգ ոսկի միայն շահող մը 3 ոսկին կրնան թատրոնի յատկացնել... կ՚սկսին իրենք ալ փոխառութեան ճամբան ցոյց տալ ինծ։

Ասասիկ կը հաստատեմ թէ մեր օրիորդներ գործնական կեանքի և անոր անհրաժեշտ պէտքերուն վրայ մտածելու ունակութիւնը, քիչ բացառութեամբ, չունին դժբաղդաբար։

Անպատճառ տօմարակալը չէր որ այս դժուարութիւնը պիտի հարթէր. աղջիկները եթէ տօմարակալութիւն, տնտեսագիտութիւն չեն սորվիր—թէպէտ պէտք է որ սորվին — թուաբանութեան դասատուին կը մնար այս կարեւոր պէտքը լրացնել։ Ահա այն ատեն Պ. Տրիէսանի աշակերտուհիէն առաջ մերինները շնորհաւորելու պարծանքը պիտի ունենայինք ուրկէ զուրկ ենք։

ՅԱԿՈԲ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ

ՋԱՆԱԶԱՆՔ

ԴՐԱՆՊԼԻԷԻ ԴԱՏԸ

Դրանպլիէի դատը զոր անցեալ օր ամփոփ կերպով հաղորդեցինք, վերջացաւ փետրուար 16ին, և Ֆարպօի սպանիչը մահուան դատապարտուեցաւ։

Ընդհ. դատախազ Թէնդիւռիէ խիստ դատավճիռ մը խնդրած էր երդուեալներէն, առանց ո և է մեղմացուցիչ պարագայի։ Ամբաստանեալին պաշտպանը Պ. Համիւ, ճարտար ջատագովականով մը ոչ յանցաւոր հաչակեց և խնդրեց որ անպարտ արձակուի ամբաստանեալը որուն դէմ, ըսաւ, ո և է ապացոյց չկայ։

Դատարանը լեցուն էր հետաքրքիրներով։ Թրանպլիէ նստարանին վրայ ծալած էր անդրդուելի, դատավարութեանց հանդէպ բոլորովին անտարբեր երեւոյթով, և կարծես իր փաստաբանին ջատագովականը նոյնքան անուշադրութեամբ մտիկ կ՚ընէր որքան առջի օրը ընդհանուր դատախազին ամբաստանութիւնը։

Սրահին մէջ կ՚իմացուէին դատական պաշտօնատան հրապարակին վրայ խռնուող բազմութեան աղաղակները։

Ժամը չորսուկէսին նախագահը հարցումները կարդաց երդուեալներուն որք առանձնացան խորհրդակցելու համար, եւ կէս ժամ յետոյ դատարան վերադարձան դատավճռով մը որ մեղմացուցիչ պարագաներու վրայ լուռ կը մնար։

Այս միջոցին փաստաբանը ըսաւ թէ դատին մէջ բեկման պարագայ մը կար, թէ Պ. Պենաք, Թարգման պատերազմական նախարարութեան, որ այս դատին մէջ իր աջակցութիւնը նուիրած էր, թէ՛ երբեւ վկայ ներկայացած էր թէ երբեւ Թարգման։ Դատաւորները առանձնացան խորհրդակցելու այս մասին և անմիջապէս սրահ դարձան ու դիտել տուին փաստաբանին թէ Թարգմանը չէր լսուած երբեւ վկայ։

Թրանպլիէ, յանցաւոր ճանչցուելով երբեւ կանխամտածութեամբ և թակարդով մարդ սպաննող, մահու պատժի դատապարտուեցաւ։ Տուէի մէջ տեղի պիտի ունենայ գլխատումը։

Նախագահը հարցուց ամբաստանեալին թէ բան մը չունի՞ ըսելու իր դէմ արձակուած վճռին վրայ։ Թրանպլիէ ոտքի ելաւ և, յուզումէն դողդղացող ձայնով «Անմեղ եմ» ըսաւ, և ինկաւ նստարանին վրայ՝ բառ մը աւելցնելու անկարող։

ՀԻՆ ԳԻՆԻ երեսունըեօթը տարուան եւ տասնըութ տարուան, բժիշկներուն կողմէ յանձնարարուած, ստամոքսի ու այլ և այլ տկարութեանց, անարիւնութեան (անէմի), ինչպէս նաեւ նոր ապաքինած հիւանդներու համար։ Դիմել Օրթագիւղ՝ հանդուցեալ Մուխթար Յակոբ աղայի տունը՝ հայոց եկեղեցւոյն դէմ։ 261

ՏՕՔԹ. ՇԻՐԻՆԵԱՆ
ԲԺԻՇԿ, ՎԻՐԱԲՈՅԺ ԵՒ ՄԱՆԿԱԲԱՐՁ
Վկայեալ Ֆիլատէլֆիոյ եւ Նիւ Եորքի համալսարաններէն, երեք տարի հիւանդանոցաց մէջ ծառայած, յետ տասն եւ հինգ ամեայ փորձառութեան, իւր բնակութիւնը հաստատած է Բերա, Սազըզ Աղաճ փողոց թիւ 47 տունը, ուր կ՚ընդունի հիւանդ ամեն օր ժամը 7—11. Երեքշաբթի եւ ուրբաթ օրերը ձրի կը դարմանէ իրեն դիմողները, իսկ շաբաթ օրերը ժամ 7 էն մինչեւ 9ը կը գտնուի Պոլիս Քիւչիւքեան եղբարց դեղարանը։ Կը դարմանէ ամեն տեսակ հիւանդութիւնք, մասնաւորապէս սրտի եւ կուրծքի եւ կը կատարէ ամեն կարգի վիրահատական գործողութիւնք։
457 20—78

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, Փետր. 27/10 Մարտ 1896

Անուանակ. եւ Վճարեալ		Թուական	Անուանք Արժէթղթոց	Ընթացիկ Գիներ	
100		1881	Քնս. Սէրի A } 1%	59	20
100			» » B	27	30
100			» » C	22	10
100			» » D { գոցուած	23	34
400			բացուած	23	35
100			միջօրէ	23	33
100		1870	Ռումէլի. { գոցուած	122	25
Փր. 500			բացուած	122	50
Անկ.	Վճր.		միջօրէ	122	—
20	10	1890	Թոմանիէ 4%	—	—
22	11	1869	Քրէտի Ժէն. Օթ.	8	20
10	5	1872	Ընդ. Օթ. տը Շ. է Վ.	4	23
140	140	1878	Լաւրիօմ	61	—
500	300	1889	Անատոլուի (Բժթ. 5%	605	—
500	500		Երկաթուղիք (Պրթ.	815	—
20	8	1882	Թումպէքի (Բժթ.	9	05
500	500		(Պրթ.	495	—
500	200	1883	Օսմ. Ռէժի	17	20
1.40	1.40	1892	Օսմ. Միլիարթ 5%	1	90
11	5½	1893	Օսմ. Ապահովգր. Ընկ.	5	65
500	500	1882	Ջրի Ընկ. Տէրքոս	395	—

ՍԹԻԼԱՆՑ (Բրիմ) ԻՆ ՎՐԱՅ	Օ. Ո.	Ղրշ.
8 օրուան համար 1000 հատի	5	—
1 ամսուան համար	8	—
1 օրուան համար	1	50
Ռըբոր	—	10
Կանխիկ (Հէվալէսիզ)	—	10

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐԱՑ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	110	½
Փարիզ »	Ֆր.	23	32½
Վիեննա 3 օրուան	Ֆիոր.	10	85
Պերլին չէք	Մարք.	18	42½

ՍԹԻԼԱՆՑ ՍԻԿԱՐԹՈՒՂԻԻ ՎՐԱՅ			
8 օրուան համար 25 հատի	Ֆր.	4	50
1 ամսուան համար	»	6	50

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ		
Անգլ. ոսկի Օ. Ո. 100 ղրշ.էն	110	10
20 Ֆրանքնոց	87	30
20 Մարքնոց Գերմանական ոսկի	107	20
Քրլինց	51	10
Ռուպլ Թղթադրամ	8	51
Մէճիտիէ	108	26
Մանր արծաթ	102	10
Մէթալիք	95	20
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանին	9	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 10 Մարտ		
Քոնսոլիտ Թրք. B Կնիկ. Ֆր.	——	—
» » C » »	22	80
D (Բացուած »	——	—
(Գոցուած »	22	30
Ռումէլիի Երկաթուղիք »	133	12
Բրիօրիդէ »	473	75
Մաքսային Պարտաթուղթք »	497	50
Օսմանիէ »	427	50
Ռէժիի Բաժնեթուղթ »	403	25
Պանք Օթոման (անուանական) »	606	31
Ռանթ Ֆրանսական 3% »	102	72
» » 4½% »	106	25
» Իտալական »	80	30
Քրէտի Լիոնէ »	786	25
Քրէտի Ֆոնսիէ »	——	—
Քոնդուար տ'էսքոնթ »	——	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ »	——	—
Եգիպտական Միացեալ »	529	50
Չէք Լոնտոնի վրայ »	25	220
ՎԻԵՆՆԱ 10 Մարտ		
Ռումէլիի Երկաթուղի Ֆիորին	60	25
Օսմ. Ռէժի »	169	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ է տես	120	90
» Փարիզի »	——	—
ԼՈՆՏՈՆ 10 Մարտ		
Քոնսոլիտ Օսմանեան A Շ. Ո.	59	—
» » B »	35	62
» » C »	22	37
D (Բացուած »	——	—
(Գոցուած »	21	87
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4% Երշխուրեալ.	——	—
» » 1894 3½% Եգպ.-Հրկ.ով	——	—
Պանք Օթոման (վճարեալ) »	14	18
Այտընի Երկաթուղի »	12	—
Միացեալ Եգիպտական »	104	25
Առանձնաշնորհեալ »	——	—
Անգլ. Քոնսոլիտէ »	109	37
Պուլկար. Փոխառ.	——	—
» » Նոր 6% »	96	—
Ռանթ Հելլենական 5% 1881 »	30	50
» 5% 1884 »	30	50
Փոխանկ. Փարիզի վրայ 3 ամիս	25	360
ՊԵՐԼԻՆ 10 Մարտ		
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի Մարք	——	—
Ռումէլիի Երկաթուղի »	111	50
Անատոլուի Երկթ. ¼ Պրթղթ. »	——	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս	20	200
» Փարիզի » 3 ամիս	——	—
Զմիւռնիոյ Երկաթուղի	——	—

ՏՈՔԹԷՕՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՎԿԱՅԵԱԼ, ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ—ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
(Հաստատեալ յամին 1852)
Նորահնար գործիքի մը միջոցաւ ամենաաստիկ ցաւած ակռաները, մէկ անգամէն վայրկենապէս կը լցնեն, ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալ։ Կատարելագործեալ եղանակաւ, ոսկէ, ճաշակաւոր, եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն՝ (ըստ տարիքի), ծամողութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորելով։ «Պիօռիքիոզ» կոչուած բերնի հիւանդութիւնը, երեք այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժեն, ինչպէս նաեւ Ամերիկացիք դեղերու, եւ նորահնար աղ֊ցաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։
Թիւ 396 Մեծ փողոց Բերա, (Եանքի գարեջրատան վրայի յարկը ճիշտ Հայքճեանց դէմն). Գաւրգիւղի յաճախորդք կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը թիւ 1 նոր բացուած Խըրխըզլի փողոց ամէն օր։
Յ. Գ. Հաւասարելու համար Եւրոպիոյ եւ Ամերիկայի առաջին կարգի Ատամնաբուժներու՝ ժամերը կիրակի օրն ալ, ինչպէս նաեւ մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ՚ընդունին Բերայի գործատեղինին։ 419

ՏՕՔԹՕՐ Ա. ԳԱՌԱԳՈՉ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ
ՑՆԴԱՄԻԶԱԿԱՆ, ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ԵՒ ՄՈՐԹԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ
Կը ծանուցանէ թէ՝ եւրոպական դարմանատուն մը հաստատած է Թօփհանէ ճատտէսի Դօլըեան Անտոն էֆէնտիի դեղարանին վրայի յարկը, ուր եւրոպական առաջնակարգ եւ հռչակաւոր հիւանդանոցներու մէջ ի գործ դրուած գիտութեան եւ արհեստի վերջին կատարելութեանց համեմատ կը դարմանէ վերոյիշեալ հիւանդութիւնները, որոնց համեմատ պէտք եղած գործիներն ու դեղերն Եւրոպայէն բերել տուած է մասնաւորապէս։
Միզանցքաբորբոքումը, միզանցքի լուացքով եւ առանց ներքին դեղեր գործածելով 8 օրուան մէջ եւ 3էն մինչեւ 5 անգամ այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժէ ինչպէս նաեւ հին միզանցքաբորբոքումները, քիչ ժամանակուան մէջ, եւ առաջին այցելութեան հիւանդութեան կէս առ կէս բորբոքումը խոստանալով։
Ճանքր մու, Էնտիւրէ եւ գաղղիական հիւանդութիւնք, առանց զրգռիչ դեղերու, Իտալացի հռչակաւոր Պրֆ. Բէթթօնի դրութեամբ կը խնամէ։ Անարգողութիւնը՝ ելեքտրական դարմանով, եւ միզանցքի նեղութիւն ու մորթային հիւանդութիւնք արհեստի վերջին կատարելագործութեանց համեմատ կը բուժէ։ Վիրաբուժական ամեն տեսակ գործողութիւնք մասնաւորաբար ծննդամիզական գործարանաց վերաբերեալ, ինչպէս Ֆիւսքիւլ, Բար եւ այլն, կը կատարէ մեծ փութով եւ զրեթէ առանց ցաւի։ Ա. էն օր ժամը 6 էն 11 (Ը. Թ.) հիւանդ կ՚ընդունի վերոյիշեալ դարմանատունը ուր Հինգշաբթի օրերը յատկապէս կանանց ծննդամիզական գործարանաց վերաբերեալ հիւանդութիւնները խնամելէ վերջ, պէտք եղած գործողութիւնները կը կատարէ։ 7—10

ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆ
ԳԱՌՆԻԿ ԵԱԼՏԶՃԵԱՆ ԵՒ Գ. ԵՐՄԷՆԵԱՆ ԸՆԿ.
Վերջին տասն տարիներու մէջ երկրին կարեւոր ծառայութիւններ մատուցանելու աշխատող այս տունն, Մեծ-Շուկայի Պօտրում Խանէն փոխադրուած է, Սուլթան-Համամ, նորաշէն Թօփալեան Խանն թիւ 18, 20, 22 եւ 24 եւ Եէնիճամի Բօսթալխանէի ճիշդ դիմացի վաճառատուններն։
Յիշեալ ընկերութեան սկզբունքն եղած է Թուրքիոյ ժողովրդին անմրցելի գիներով հագուստ վաճառել, թէ պատրաստ եւ թէ յանձնարարուած։ Բազմաթիւ յաճախորդներ որք պատուած են մինչեւ ցարդ այս վաճառատունը իրենց վըստահութեամբ, կը վկայեն թէ չը կայ Պոլսոյ մէջ տուն մը որ կարենայ մրցիլ գնոյ մասին այս տեղաց հետ։ Հետեւաբար կը խնդրուի որ ամեն անհատ՝ այլուր դիմելէ առաջ հաճի պատուել անգամ մը այս «բազմաշխատ» տունն՝ որ պատրաստ է գոհացնել իւր յաճախորդներն թէ՛ ապրանքի ազնուութեամբ, թէ ճշգապահութեամբ եւ թէ գնոց աժանութեամբ։
Կիրակէ օրերը բաց է։
480 2—15

ՀԱՅ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ
ՂԱԼԱԹԻԱ
Ա. ՓԱՆՈՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.
32. Վոյվոտա փողոց. Օսմ. Պանքայի դէմ. 32
Ընտիր ապրանք, ուղիղ կշիռ, չափաւոր գիներ
Յանձնարարութիւնք առանց ծախքի կը ղրկուին մինչեւ տուն։ 333

ԹԷՅ, ԹԷՅ, ԹԷՅ
ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՏՈՒՆ ԹԷՅԻ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1880
Կ. ՆԱՎՐՈՒԶԵԱՆ

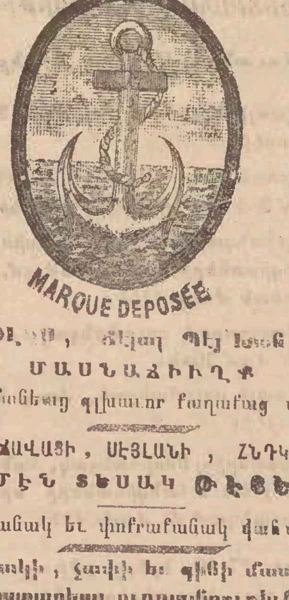

Կ. ՊՈԼԻՍ, Զիւէր Պէյ խանի թ. 10
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂՔ
Ծամանճեաց գլխաւոր ճաղանց մէջ
ՉԻՆԻ, ՃԱՒԱՅԻ, ՍԷՅԼԱՆԻ, ՀՆԴԿԱՍՏԱՆԻ
ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԹԷՅԵՐ
Մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ վաճառում
Տեսակի, չափի եւ գինի մասին կատարեալ ուղղամտութիւն
Զգուշանալ մեր մարքային կեղծերէն

HYPOPHOSPHATIE DE CHAUX
Ի Փարիզ դեղագործ Կրիմօ և ընկերութիւնը իբօֆօսֆիդ տը շօ օշարակը ոչ միայն փորձառութենէ նուիրագործուած դեղն է բուժելու համար կուրծքի հիւանդութիւնները, հազը, հարբուխը, իշուածքը, այլ և այն դեղն է որ ամենէն հին համբաւն ունի։ Կը բաւէ բաղդատել զայն նմանօրինակ դեղերու հետ՝ արժանի նախամեծարութիւն մը տալու համար անոր, որ ամբողջ բժշկական մարմնէն կողմէ նուիրագործուած է։ Անոր ազդեցութեամբ հազը կը մեղմանայ, գիշերային քրտինք կը դադրին և հիւանդը շուտով կը վերսկսի առողջանալ ու գիրնալ։

ՏՕՔԹ. ՀՐԱՆՏ Պ. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
ԲԵՐԱ Կալաթա-Սարայ Թատրոն փողոց թիւ 1

ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՍԷՓ ՃԷԼԱԼԵԱՆԻ
Անոնք որ Պետական վարժարաններու, ի մասնաւորի բժշկական վարժարանի, մտից քննութեանց պատրաստուելու պէտք ունին եւ լեզուագիտական դասեր առնել կը փափաքին եւ բարձրագոյն նախակրթարաններու մէջ բնական գիտութեանց դասատուի պէտք ունին, կրնան դիմել բժշկական վարժարանի քիմիաբանութեան ուսուցիչներէն Ճէլալեան Յովսէփի գործակալութեան Բազարկէր խան թիւ 25։
Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել գործակալութեանս։ 477 3—4

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՆՊԱՐԵՂԻՆԱՑ
ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1882ԻՆ Կ. ՊՈԼԻՍ ԲԱՀՄԻՋ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 59
ԱՂԲԻՒՐԻՆ ՃԻՇԴ ԴԻՄԱՑ
☞ Ասկից 14 տարիներ առաջ, երբ մեր մէջ զանազաններ կային թէ առեւտրական այս ճիւղը մերայնոց կողմանէ չի մշակուիր, եւ թէ նպարավաճառութիւնը միշտ օտարազգիներու սեպհականութիւն է եղած, այս վաճառատունս հաստատել ձեռնամուխ եղայ, որուն այս երկար ժամանակեայ գոյութիւնը, աւելորդ է ըսել, իւր հետեւած ուղղամիտ եւ հաւատարիմ ուղղութեան մի զօրաւոր ապացոյցը կրնայ նկատուիլ անշուշտ։ Այժմ, տնտեսական ծանօթ կացութիւնը ինծ կը ստիպէ ծանուցանել թէ վաճառատանս յարատեւութիւնն ու գոյութիւնը՝ որ ցայսօր երբեք անպատուաբեր հանգամանք մը չէ ունեցած հրապարակին մէջ, այլ եւս տոհմակիցներուս համակրութեան չափէն կախեալ է, որուն յուսամ թէ արժանի պիտի համարուիմ։
Վաճառատանս մէջ կը ծախուին լաւագոյն ապրանք՝ միշտ օրուան գինով։ 468 7—7
ՄԵԼՔՈՆ ՏԷՕՔՄԷՃԵԱՆ

ՃԱՆԹԱՐԳԵԼ
ԵԼԵՔՏՐԱԿԱՆ ԶԱՆԳԱԿ
եւ ուրիշ ամեն տեսակ ելեքտրական գործիք
ԱՆՕՐԻՆԱԿ ԱԺԱՆ
Ընտիր ապրանք, խնամեալ աշխատութիւն
1890ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ ՏՈՒՆ
Ս. Վ. ԱՃԷՄԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ
ՑԱՆՑՆԱՌՈՒ—ԵԼԵՔՏՐԱԳԷՏՔ
ՀԱՅԹԱՅԹԻՉՔ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ
14 եւ 19, Զիւէր Պէյ խան, 14 եւ 19
Քիւրէքճիլէր — Կալաթա

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՄՔԷՐԻ

Եանեա վէ մէվազըինտէ պուլունան Ճիւնուտը Ճէնապը միւլքիւքեանէ խարէճի իչուն մուգթազի օլուպ մահալլինճէ մէվզըի միւնագասայա վազ օլունմուշ օլան Մըսըր բիրինճիսինին պուրաճա իթասընա թալիպ օլանլարըն մազամը այլի Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 42 2—3

Պէչինճի Օրտուի հիւմայունի մէրքէզի իլէ ճիվարընտա պուլունան վէ պուլունաճաք լաճազ օլան ասաքիրը շահանէյէ մուգթազի օլուպ մահալլինճէ մէվզըի միւնագասայա վազ օլունան էրզ իլէ սատէնին իթասընա Տէրսաատէթտէ թալիպ օլանլարըն մազամը այլի Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 43 2—3

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11,671,018
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐՒՈՅ 2,906,678

ՆՕՐԹՀԸՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,444,600
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐՒՈՅ 1,105,300

Ընկերութիւնս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ՝ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած [illegible] երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. Նաև երբ ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուժած վնասին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 · ՄԱՐԻԹԱՅՄ · ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 22 ա. սենեակներն, առ **ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ** Գործակալ [illegible] վերոյիշեալ երկու Ընկերու

1828
L'UNION
DE PARIS

ԻՒՆԻՕՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ Ի ՓԱՐԻԶ 1828—1829

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂԻՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Դրամագլուխ, պահեստի դրամ և գանձելի ապահովագինք Ֆրանք	93 ՄԻԼԻՈՆ
1894 տարւոյ հասոյթ	» 16 ½ »
Ընկերութեան հիմնարկութենէն մինչեւ ցարդ վճարեալ վնասներ	» 194 »
1894 տարւոյն վերջը ապահովագրեալ գումարին ամբողջութիւնը	» 15 ՄԻԼԻԱՌ

Ընկերութիւնը շահաւէտ և դիւրամատչելի պայմաններով թէ՛ ի Պոլիս և թէ՛ ի գաւառս կ'ապահովագրէ հրդեհի արկածից դէմ ամէն տեսակ վաճառք և վաճառատուններ, նոյնպէս գործարաններ և բնակութեան տուներ, կարասիներ, և ասոնց նմանող զանազան շէնքեր և ապրանքներ.

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Մ. ՇԱՌԼ ՄԱԼԷ. Մալէ եղբարց դրամատունէն դրամատէր, Լիոնի երկաթուղւոյ ընկերութեան պատւոյ նախագահ, Օսմ. Կայս. դրամատան և Րէժիի ընկերութեան նախագահ. Նախագահ։
Մ. ԱՏՕԼՖ ՎԷՐՆ. Վէրն և Ընկ. դրամատունէն, դրամատէր, Պանք տը Ֆրանսի վարիչ, Հիւսիսային երկաթուղիաց Ընկերութեան, և Օսմ. Կայս. դրամատան վարչական խորհրդոյ անդամ. Դեր-Նախագահ։
Մ. Մ. ՕՑԷՈՒՑ. Ս. Տէրվիէ, Գ. Ժէմաօն, Ժ. Մառքուառ, Է. Միռապօ, Ա. Թուրնէյսըն. Անդամք Վարչական Խորհրդոյ։
Մ. ՇԱՌԼ ՌՈՊԷՐ. Տնօրէն հրդեհի ճիւղին։
Մ. ԱԼՊԷՐ ՖՕՌ. » կենաց ճիւղին։
Մ. ՍԻՄՈՆ ԳԱՅՍԷՐԼԵԱՆ. Մասնաւոր Տնօրէն ի Կ. Պոլիս.

Ղալաթիա, Գարաքէօյ Նէնի-Խան։
Ընկերութեան դրամատունն ՕՍՄ. ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԴԱՆՔԱՆ

1828
L'UNION
DE PARIS

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂԻՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Դրամագլուխ և պահեստի դրամ	Ֆրանք 127 ՄԻԼԻՈՆ
1894 տարւոյ հասոյթ	» 15 ½ »
Ընկերութեան հիմնարկութենէն հետէ մինչեւ ցարդ վճարեալ վնասներ	» 72 »
1894 ի վերջը ապահովագրեալ գումարին ամբողջութիւնը	» 258 »

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ

1. Ուղղակի ի դէպ մահու վճարելի ապահովագրութիւն — Vie entiere
2. Խառն ապահովագրութիւն — Assurance mixte
3. Ժամանակաւոր ապահովագրութիւն — » à terme fixe
4. Գօմպինէ (Combinée) բսուած ապահովագրութեան տեսակը որ մի միայն 20 և 25 տարիներու համար տեղի կ'ունենայ. ապահովագրութիւնը կատարուած օրէն ապահովագրեալ գումարին համեմատութեամբ Ընկերութիւնը իւր դաշնագրին միջոցաւ (police d'assurance) ստորագրութեան ներքեւ, շահաբաժինները կ'երաշխաւորէ, որով դաշնագրին լրացեալ պայմանաժամուն թէ ապահովագրեալ գումարը կը վճարէ և թէ երաշխաւորութեան ներքեւ առնուած և առաջուց որոշուած շահաբաժինները։

Իւնիօն Ընկերութեան 127 միլիոն դրամագլուխը և պահեստի դրամը, ապահովագրած 258 միլիոն ֆրանքի գումարին համեմատութեամբ 50 առ % ը երաշխաւորուած ըլլալը ակներեւ է։

Թուրքիոյ Գլխաւոր քաղաքայ մէջ փոխ գործակալութեանց համար, պատուաւոր երաշխաւորութեամբ բարոյականի տէր անձինք կը փնտռուին։

PARIS

GRANDS MAGASINS DU
Printemps

NOUVEAUTÉS

Envoi gratis et franco

du catalogue général illustré, renfermant toutes les modes nouvelles pour la **SAISON D'ÉTÉ**, sur demande affranchie adressée à

MM. JULES JALUZOT & Cie
PARIS

Sont également envoyés franco, les échantillons de tous les tissus composant nos immenses assortiments, mais bien spécifier les genres et prix.

Envoi franco de port jusqu'à destination de toute commande de 50 francs payée par avance, pouvant être expédiée en **un seul** colis-postal.

Les envois qui ne peuvent être faits par colis postaux, sont expédiés franco Marseille ou, sur demande, *franco destination*, à partir de 100 fr. moyennant 5 % d'augmentation sur le montant de la facture. — Ces envois peuvent être expédiés contre remboursement

---

ՆՈՐ ՈՒՂԵՑՈՅՑ

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ուղղակի և թեւեկ ընդմէջ Լոնտոնի եւ Սեւ ծովու նաւահանգիստներուն (երթուղարծին հանդիպելով ի Հավր)։

Լոնտոնէ մեկնում ամէն կիրակի. Մարսիլիայէ մեկնում ամէն շաբաթ օր, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, սկսեալ սեպտ. 21էն, դէպ ի Պիրէոն, Իզմիր, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս, միւս շաբթուն, սեպ. 28էն սկսեալ, դէպ ի Քալամաթա, (փոփոխակի Քաթարօլօ) Սիրա, Սէլանիկ, Տէտէ-Աղաճ, փոփոխակի Քավալա, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս։

Կ. Պոլսէ մեկնում դէպի Մարսիլիա, Հավր, Լոնտոն, ամէն ուրբաթ, առտուան ժամ 9ին, մէկ շաբաթ, Տարտանէլէն, Տէտէաղաճէն (փոփոխակի Քավալան), հոկտ. 11էն սկսեալ եւ միւս շաբթուն սարտաէլէն, Իզմիրէն, Պիրէոնէն, հոկտ. 18էն սկսեալ։

Բաց աստի, ամէն տասնըհինգ օրը, ուրբաթ իրիկուան ժամ 4ին, հոկտ. 1էն սկսեալ Սուրիա գծին շոգենաւը Կ. Պոլիս գալով անմիջապէս պիտի մեկնի դէպ ի Մարսիլիա միայն Իզմիր ու Պիրէոն հանդիպելով։

ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԻԾ

Հոկտ. 3էն սկսեալ, հինգշաբթի իրիկուան ժամ 4ին, ամէն տասնըհինգ օրը։ Կ. Պոլսէ մեկնում դէպ Իզմիր (առանց ուրիշ շոգենաւ փոխադրութեան) Վաթի, Սամոս, փոփոխակի Հռոդոս, Պէյրութ, Լառնաքա, Մերսին, Իսքէնտէրուն, Լաթաքիա, Թրիպոլի, Նորէն Պէյրութ, Աղեքսանտրիա, Մարսիլիա՝ ուրիշ նաւ փոխադրութեամբ, Պէյրութ դէպ ի Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ։

ՕՏԵՍԱ-ՆՈՎՈՐՕՍԻՍՔԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ կիսամսեայ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիայէն եկած սուրհանդակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում երկուշաբթի իրիկուան ժամ 4ին, հոկտ. 7էն սկսեալ։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ-ՊԱԹՈՒՄԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ տասնըհինգօրեայ՝ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիայէն եկած սուրհանդակի Սերով։ Կ. Պոլսէ մեկնում կիրակի կէսօրին դէպ Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն եւ Պաթում։ 425

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐ[illegible]
ՀԱՅԿԱԿԱՆ և ՄԱՐ[illegible]
Ն. ԲԱՔԻ [illegible]

Մարսէյլէյի և Պոլ[illegible] [illegible]

Մէնկրէլի շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի մարտ 10ին (Ը. Ե.)։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 245 Ֆրանք
Բ. » 175 »

[illegible] Նաւորդէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ՐԸՊՈՒԼ
Մահմանէ փողոց Թ. 10

33

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

ՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԳՈՒՄԱՐ

906,000,000 ՖՐԱՆՔ

Տնօրէնութիւն Եւրոպա

Փարիզ, 16, Պուլվառ տէ գ'Իթալիէն. 1,3, իր Լը Բէլթիէ փողոցի սեփական շէնքին մէջ

1845ին հիմնուելն է վեր

Ապահովագր. ներու վճ. 1 Միլ.——	123,000000

1895ի ընթացքին

Ապահովագրեալներու վճարուած	87,000000
Հասոյթ	196,000000
Նոր ապահովագրութիւնք	661,000000

1896 յունուար 1

Աւանդք եւ անշարժ կալ. յ'Եւրոպա	40,000000
Ցաւելեալ դրամագլուխ	124,000000
Արդի ապահովագրութիւնք 4 Միլ——	141,000000

Տեղեկութեան ընդունելի

Շահաբաժիններու բարդմամբ և ապահովագրեալներու վերադարձմամբ՝ ի դէպ մահու։
Պայմանագրութեան նոր եղանակ սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալէն վերջ ԱՌԱՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀՈՒՄԻ ի մասին բնակութեան և ուղեւորութեան.

Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութենէն փոխառութիւններու որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ։
Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա

188 Ճ. ՌԻ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Վոյվօտա փողոց, Վիթալիս խան, Ղալաթիա

ՍԱՎՕՆ ՄԷՏԻՔԱՄԱՆԹԷՕ

ԿՌԻՄՕ ԵՒ ԸՆԿ,
SAVONS MÉDICAMENTEUX

ՆՈՐՎԷԿԵԱՆ ԽԱՅՏԱՂԱՆԻ ՕՃԱՌ, անխուսափելի մորթի փշիկներու, որքինի (Բէմփէկի), հարբիի և մորթի ամէն տեսակ հիւանդութեանց։

ՍԱՎՕՆ ՍԻՒԼՖԻՒՌԷՕ՝ յօդային ցաւերու համար։

ՍԱՎՕՆ ԲՈՐԹՕՔԼՕՐԻՒՌ ՏԻՏՌԱՌԺԻՌ՝ մորթի ամէն տեսակ հիւանդութեանց դէմ։

ՍԱՎՕՆ Ա Լ'ՍՍԻՏ ՖԷՆԻՔ. որ յանձնարարուած է իբրեւ պահպանող ապաքինելի հիւանդութեանց, ինչպէս են քոլէրա, նիխաթի տենդ։ Կը դարմանէ մորթի անկանոն արտաշնչութիւնները։

ՍԱՎՕՆ Օ ՊԻ-ՔԼՕՐԻՒՌ ՏԻՏՌԱՌԺԻՌ՝ անգիէով պատրաստուած բժշկանոցներուն տեղ կը բանէ՝ մարմնոյն վրայ աճող մեջատները ջնջելու համար։

Փարիզ, 8, Վիվիէն փողոց,
և բոլոր դեղարանաց մէջ։ Ա.

NAVIGATION A VAPEUR ET D[illegible] COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 26/9 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
Գշ. 27/10 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 2ին յետ միջօրէի, Պիրէոնի ճամբով
Դշ. 28/11 Սուրհանդակ դէպի Փոքր-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։
[illegible] 28/11 Սեվաստաբոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
[illegible] 29/12 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Ուր. 1/13 Աղեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԴ. — Փետր 27 10, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող զլեւոբը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիպոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ զացող շոգենաւին 262

ՄԱԹԻՔՕ ՏԸ ԿՌԻՄՕ ԵՒ ԸՆԿ.

ԴԵՂԱԳՈՐԾ Ի ՓԱՐԻԶ
MATICO de GRIMAULT & Cie

ՄԱԹԻՔՕՎ ՆԵՐԱՐԿՈՒՄ

Մի միայն Բիրուի Մաթիքօի տերևով պատրաստուած այս ներարկում մէկ քանի տարուան մէջ տիեզերական համբաւ ստացած է։ Կը դարմանէ քիչ ժամանակի մէջ ամենէն յամառ միզատաքները։

ՔԱՓՍԻՒԼ ՄԱԹԻՔՕ

Անխուսափելի արդիւնք ներծծման դարմանման համար. առանց երբէք յոգնեցնելու ստամոքսն, ինչպէս կ'ընեն բուեկնոյ լոյծ բէժի քարսիւլները։ Կը գործածուին նաև հինցած հիւանդութիւններու համար։

Փարիզ, 8, Վիվիէն փողոց, և գլխաւոր դեղարանաց մէջ։ Ա.

ԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՄԱՐՍՈՂՈՒԹԻՒՆ

ԳԻՆԻ

ԵՐԿ-ՄԱՐՍԻՉ

ՇԱՍԷՆ

ԲԵՔՍԻՆՈՎ Եւ ՏԻԱՍԹԱԶՈՎ

Բեքսինն ու տիասթազը երկու բնական ու անհրաժեշտ գործիչներն են մարսողութեան։ ՇԱՍԷՆԻ ԳԻՆԻՆ, 1864 ին յոյժ նպաստաւոր տեղեկագիր մը ստացած է Փարիզի բժշկական ակադեմիայէն ։ Այն ատենէն ի վեր, յոյժ կարեւոր տեղ մը բռնած է Ախտաբուժութեան մէջ, եւ ամեն օր կը յանձնարարուի ընդդէ,

Դժուարին կամ անկատար մարսողութեանց, ստամոքսացաւերու, դժուարահալութեան, ստամոքսատապերու, յամր ծորաբուժութիւններու, փսխումներու, փորհարութեան, ախորժակի կորստեան, եւայլն.

Փարիզ, 6, Վիքթորիա ծառուղին եւ գլխաւոր դեղարանները։

ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՎԻԼ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ԽԻՒՔՍԷՔ ԳԱԼՏԸՐԸՄ ԳԷՈՐԳ ՊԷՅ ԽԱՆ ԹԻՒ 1, 2, 3

Ասոնց զմելիները Անգլիոյ Շէֆիլտ քաղաքին Ճօզեֆ Նօվիլ եւ Որդիք գործարանին մէջ կը պատրաստուին եւ հաստատեալ մենաշնորհեալ մարքան կը կրեն ։ Ոմանք այդ զմելիներու կեղծը կը շինեն եւ անգլիական տառերը չճանչցողներ զայնս կը գնեն, որով նոյն գործարանին արժէքաւոր զմելիներուն վարկը կը կոտրեն։

Ճօզեֆ Նօվիլ եւ որդւոց գործարանին արտադրութիւնք այս Մասնաւոր մարքան կը կրեն ։ Կեղծերէն զգուշանալու համար պէտք է ուշադրութիւն ընել զմելիներու, ածիլիներու, կտրոցներու եւ մկրատներու վրայ գծուած մարքային ու անգլիական տառերուն։

Այս գործարան 1700 տարւոյն ապրիլ 26 ին հաստատուած է։

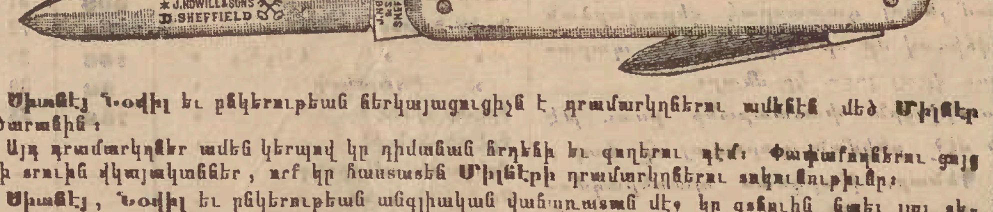

Սիտնէյ Նօվիլ եւ ընկերութեան ներկայացուցիչն է դրամարկղներու ամենէն մեծ Միլներ գործարանին ։

Այդ դրամարկղներ ամեն կերպով կը դիմանան հրդեհի եւ գողերու դէմ։ Փափաքողներու ցոյց պիտի տրուին վկայականներ, որք կը հաստատեն Միլների դրամարկղներու անկոտրելիութիւնը։

Սիտնէյ, Նօվիլ եւ ընկերութեան անգլիական վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ լաւ տեսակէ դգալներ, պատառաքաղներ, դանակներ ու ակռայի զանազան սպասներ ինչպէս նաեւ արծաթ բլաքէ դգալներ, պատառաքաղներ եւ այլն. Նոյնպէս ջաղացքի փականք ու մուրճեր, սեղանի յատուկ լամպարներ, տուներու մէջ կախուելու լամպարներ, ջամակայքին ու նաւային զինուորականաց յատուկ կռճակներ, Քարիւսի մեքենաներ եւ այլն ։

Հետաւոր տեղերէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին կանխաւոր կերպով եւ սուտ։ Բ.

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Իսկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Իսկիւտար	
			6 25 Պշբ.
			7 — Վոսփ.
1 30		1 50	7 30
2		2 25	8 20
2 30	7 05 Պէշիկ.	3 20 Վոսփ.	9 —
3 —	8 05 Կզշ. Պշ.	2 45 Գուզգ.	9 40
3 45 Ֆէրպ.	8 50	3 25	10 15 Գզկ.
3 30	9 25	3 50	10 30 Ֆէրպ
4 —	9 45 Ֆէրպ.	4 30 Ֆէրպօթ	10 40 Գզկ.
4 35	10 — Գապ.		11 —
4 45 Վոսփ.	10 35 Գզ. Գպ.	4 45	11 25 Գզկ.
5 15 Ֆէրպ.	11 — Գզ.	5 15	11 30 Ֆէրպ
5 25	11 — Ֆէրպ		
6	11 20	5 50	11 55
6 30	12 05	6 15 Ֆէրպօթ	12 15*

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իսկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Իսկիւտար	
			6 25 Պշբթ.
			7 — Վոսփ.
	7 05 Պշբթ.		7 30
1 30	8 10 Պշբթ.		8 20
2 —	9 —	1 50	9 —
2 45	9 30	2 20	9 45
3 25	9 45 Ֆէրպ.	2 50	10 15
3 45 Ֆէրպօթ	10 15	3 20 Վոսփ.	10 30 Ֆէրպ.
4 —	10 3[illegible] Գապ.	3 45	10 40
4 35	11 — Ֆէրպ.	4 30 Ֆէրպօթ	11 30 Ֆէրպ.
5 5	11 10	4 45	11 20
5 15 Ֆէրպօթ	11 45	5 20	11 55
6 —	12 5	6 15 Ֆէրպօթ	12 15

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

4 — Հարէմէն Սալաճագ բացի Կիր.է)
5 — » » բացի ուր.է
10 40 » » բացի ուր. կիր. օրերէ)
11 25 » » ուր. կիր. ժ. 10.45ին
3 30 Կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ բացի Կիր.է
4 30 » » » բացի Ուր.է
10 10 » » անոր Սալաճագ բացի ուր. կիր. օրերէ
11 10 » » » Սալաճագ [կիրակի եւ ուրբաթ օրերը ժամ 10.30ին։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ

ԵՒ

ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱԲԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 45 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
5 15 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
9 45 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
4 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
6 15 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 30 Սիրքէճիէն Գպթ. Իւսկիւտար

Ծան. — Օդը մրգապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։

L'ANCRE · ԼԱՆՔՌԸ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ, ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՄԲԱՒՈՐ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ԱՒԵԼԻ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾԸ

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ
133 ՄԻԼԻՈՆԷՆ ԱՒԵԼԻ

1871 ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 93 ՎՃԱՐՈՒԱԾ ԳՈՒՄԱՐ
206 ՄԻԼԻՈՆ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Պ. Պ. Կոմս Էտմոն Զիշի, կայս. եւ արք. ներքին խորհրդական, Նախագահ
» Ռոտոլֆ Հոեոս, դեր-նախագահ
» Ժօզէֆ Հոեոս, կայս. եւ արք. ներքին խորհրդական
» Քօյթման Նաքօ » » »
» Անթուան Բրօքէշ տ'Օսթէն
Թէոտոր Բօնցէն
Ժան տը Վէնինկ-Ինկէնհայմ

Կառավարական Քոմիսէր
Պ. ԺԱՆ ՄՈՒՔ, կայս. արք. խորհրդական

Ընդհանուր Գործակալ, Բերա, Թիւնէլի հրապարակ, տուն Սարաֆօղլու, **ԼԻՕՆԷԼ ՊՕՆՑԻ**
Գլխ. Գործակալ, **ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ** Կ. Պոլիս, Գօճամանօղլու խան Թիւ 7, 302

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷ

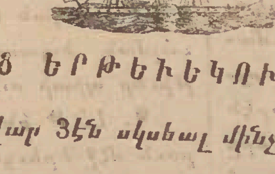

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1896 Փետրվար 3էն սկսեալ մինչեւ 1896 Մարտ 8

(Բացի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերքէն Կամուրջ եկող շոգենաւուց երթեւեկութեան

Ժ. Վ.		Թ.
1 15	ԵնՄ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Պօյճ. Ր.Հս. շոգ.ին կը հաղորդակցի	38
2 15	ԵնՄ. Մզպ. Պէօք. Թրպ. Ենք. շոգ.ին հետ հաղորդակցելով Պէշ.	45
2 50	Ր.Ա.Գվ. ԵնՄ. Մէզ. Պէօյտ. Թրպ. Պէյք. Բշպ. Զպզ. Գանլ. Ա.Հ. Գանտլ. Պէշ. Ա.Հ. շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի (ուրբաթները Վանք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. ալ պիտի հանդիպի)	46
3 35	ԵնՄ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. ՍԹՆ. Մրկ. Պօյճ. Ր.Հ. շոգ.ին հետ կը հաղորդակցի Ուրբ.ք Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պէշք.	47
5 —	ԵնՄ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. ՍԹՆ. Միրկ. Պօյ. Ր.Հս. Պէպ. Պշք. Պէպ.ի շոգենաւին հետ կը հաղորդակցի ուր. օրերը Արն. Գրչ. Օրթ.	38
5 45	ԵնՄ. Մէզ. Պէօյ. Թպ. Պէյզ. Ենք. ՍԹՆ. Մրկ. Պյճ. Ր.Հս. Գպ. Ար. Գրչ. Օրթ. Պշք.	33
7 15	ԵնՄ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյզ. Բշպ. Ենք. Մրկ. Գնյճ. Ր.Ա.Հս. Գնտլ. Պէպ. Արվ. Գրչ. Չնկ. Պէյլ. Օրթ. Գզկ. Պշք.	20
8 —	Ա.Ր.Գվ. ԵնՄ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. ԽսԹ. Մրկ. Ր.Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օր. Պշք.	17
10 15	ԵնՄ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Միրկ. Ր. Հիս. Պէպ. Արն. Օրթ. Պէշկ.	28

Ենիքէօյէն Կամուրջ եկող շոգենաւք

1 15	Ենք. ՍԹՆ. Մրկ. Պօյճ. Ր.Հ. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք.	21
2 45	Ենք. ՍԹՆ. Մրկ. Պօյճ. Ր.Հ. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք.	18
10 25	Պէպէքէն ուղղակի Կամուրջ, ուրբաթները Պէշիքթաշ ալ պիտի հանդիպի	46

Պէպէկէն Կամուրջ եկող շոգենաւք

1 15	Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք	28
1 45	Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք.	21
2 10	Ր.Հ. Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պէշք.	20
2 40	Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ, Պշք.	33
2 15	Օրթ.էն ուղ. կամուրջ բացի Ուր.է	44
3 15	Պէպ. Արնվ. Գրչ, Օրթ. Պշք.	18
4 15	Ր.Հիս. Պպ. Արն. Գչ. Օթ. Պշք. Գպշ. ուրբ. զատ	21
5 —	Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պշք.	45
5 50	Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պշք. բացի ուրբաթէ	28

Ասիական եզերքէն Կամուրջ եկող շոգենաւք

1 15	Գնտ. Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գզկ.	33
1 30	Պէյզ. Բշպ. Զպզ. Գանլ. Ա.Հիս. Գանտ. Օրթ. (Ա.Հ. կը հաղրդկ.) Ուրբաթները Օրթ.էն զատ Վան. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. Պէշ.	44
2 —	Պէպ. Ա.Հ. Գն. Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գզ. Պշք. բացի Ուրբաթէ	32
2 15	Պէյզ. Բշպ. Ենք. Գնլ. Պօյճ. Ր.Ա.Հ. Գտ. Արն. Չնկլ. Պէյպ. Օրթ. Գզկ. Գապ.	23
3 10	Գզկ. Սկտ. բացի ուրբաթէ	42
3 15	Ա.Հ. Գնտ. Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գզ. Պշք.	28
3 30	Պէյզ. Բշպ. Զպզ. Գնլճ. Ա.Հս. Գնտ. Պշք. (Ա.Հ. շոգ.ին կը հղրդկ.) Ուր.ները Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշք. պիտի հանդիպի	46
4 10	Ա.Հ. Գնտլ. Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. Իսկ. բացի ուրբ.է	32
5 —	Պէյզ. Բշպ. Զպզ. Գնլ. Ա.Հ. Գնտլ. Վան. պիտի հաղորդակցի. ուրբաթները Չնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշք. պիտի հանդիպի	41
5 40	Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գուզ. Պշք. բացի Ուր.է	46
6 45	Պէյք. Ենք. Գնլ. Մրգ. Ր.Ա.Հս. Գնտ. Արն. Վնք, Չնկ. Պէյլ. Օրթ. Գզկ. Պշք. հինգշաբթի օրերը Օրթ. Պշք. հանդիպելէ զատ Իսկիւտար ալ պիտի հանդիպի	25
9 —	Պէօյք. Թրպ. Պէյզ. Բշպ. Զպզլ. Գնլ. Ա.Հ. Գնտ. Վնք. Չնկ. Պէյլ Գզկ. Իսկ.	18
10 10	Պէյզ. Ենք. Գնլ. Ա.Հս. Չնկ. Պէյլ. Պշ.	21
10 20	Ա.Հս.էն ուղ. կամուրջ ուր. օրերը 10 50ին	44
10 40	Գուզկ, Գպ. բացի Ուր.է	42
11 —	Գզկ.էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր.է	20
11 10	Վնք.էն » » » »	32

(Բացի կիրակի օրերէն) Կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

2 45	Պշք, Օր., Գրչ. Արն, Պէպ. Ր.Հ, Մրկ, Ենք, Թրպ, Պէօյ, Մզպ, ԵնՄ,	38
3 45	Գապ. Պշք. Իսկ. Գզկ. Օրթ. Պէյլ. Չնկ. Արնվ. Գնտ. Ա.Ր.Հս. Գնլ. Միրկ. Ենք. Բշպ. Պէյզօզ Թրպ. Պէօյ. Մէզ. ԵնՄ.	20
4 05	Պշք. Օրթ. Գրչ. Արն. Պէպ. Ր.Հս. Պօյճ. ՍԹՆ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. ԵնՄ.	33
4 20	Պէշ. Օրթ. Արվ. Պէպ.	45
5 —	Գապ. Պշք. Գզկ. Պէյլ. Չնկ. Վնք. Արնվ. Գանտ. Ա.Ր.Հս. Գնլճ. Բշպ, Պէյզ. Ենք.	25
6 —	Գապ. Պշք. Օրթ. Գրչ. Արն. Պէպ. Ր.Հս. Մրկ. Ենք. Պէյզ. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. ԵնՄ. Գվզ.ներ	17
7 —	Պշք. Իսկ. Գզկ. Պէյլ. Չէնկ. Արն. Գնտ. Ր.Հս. Պօյճ. Գնլ. Ենք. Թրպ. Պէօյ.	18
8 30	Պշք. Օրթք. Արնվ. Պէպ. Ր. Հիս. Միրկ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենի մահալլէ	28
9 40	Պէշ. Օրթ. Գրչ. Արն. Պէպ. ԵնՄ. զացող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի	46
10 —	Պշք. Պէպ. Ր.Հս. Պօյճ. Մրկ. ՍԹՆ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. ԵնՄ.	38
10 55	Պէպ. Ր.Հս. Պօյճ. Միրկ. ՍԹէն. Ենիք. Թրպ. Պէօյք. Մէզ. Ենիմ.	17
11 30	Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. ԵնՄ. Ենք. Պէյզօզ զացող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի	46
11 40	Պէպ. Ր.Հիս. Պօյճ. Մրկ. ՍԹՆ Ենք.	21

Կամուրջէն Պէպէկ երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

2 —	Ուղղակի Պէպէք	33
5 10	Ուղղակի Պէպէք բացի ուրբաթէ	25
10 35	Գպ. Պշք. Օր. Գրչ. Արն. Պէպ. Գնտ. Ա.Ր. Հս. Պօյճ. Գնլ. Ենք. Բշպ. Պէյզ. բացի Ուր.է	25
11 15	Գապ. Պշք. Օթ. Գչ. Արն. Պպ. Ր.Հ. Պօյճ. Ենք.	18
11 45	Պշք. Օրթ. Գրչ. Արն. Գնտ. Ա. Հս.	20
12 15	Պշք. Օրթ. Գրչ. Արնվ. Պէպէք.	28

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

2 20	Պշք. Չէն, Ա.Հիսար.	28
3 20	Իսկ. Գզկ. Պէյլ. Չնկ. Վնք. Գնտլ. Ա.Հ. Գնլ. Զպ. Բշպ. Պէյզ.	41
3 35	Ր. Հ. բացի ուրբաթէ	21
3 25	Կամուրջէն ուղղակի Ա.Հ. բացի ուրբաթէ	32
4 50	Պէյլ. Չէնկ. Վնք. բացի ուրբաթէ	46
8 40	Պշք. Գզկ. Պէյլ. Չնկ. Գնտ. Ա.Հս. Գնլճ. Բշպ. Պէյզ.	21
9 30	Պշք. Գզկ. Պէյլ. Չնկ. Վնք. Գնտ. Ա.Հիս ուրբ. օրերը 20 վայրկեան վերջը	44
10 15	Իս, Գուզկ. բացի ուր.է	42
10 25	Պշք. Գնտ. Ա.Հս. Գնլ. Զպզ. Բշպ. Պէյզ. Մէզ. Ր.Ա. Գավազներ	43
10 30	Պէշք. Պէյլ. Չէնկ. Վանք. Ուրբ.ները 15 վրկն. վերջը Գպ. Գզկ. Գնտ. Ա.Ր.Հս. Պօյճ. Գնլճ. Ենք. Բշպ. Պէյզ.	32
10 40	Իսկտ. Գզկ. բացի ուրբաթէ)	26
11 —	Գապ. Պշք. Գզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վնք. Գնտլ. Պէպ. բացի ուրբաթէ	38
11 20	Գնտ. Ա.Հս. Գնլ. Զպզ. Բշպ. Պէյ. Ուրբ. օրերը Գզկ.	44
12 —	Պէշք. Գզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանք.	32

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ